

SO'Z CHAMANI

MASHRAB

821.512 | 133

M 34 | 2020/131-32
Mashraaf

2020 | 131-32

821.514.933

M 34

O'ZBEKISTON YOZUVCHILAR UYUSHMASI
«IJOD» JAMOAT FONDI

*To topibon xush takallum tuzay,
So'z chamani ichra navo ko'rguzay.*
Alisher Navoiy

MASHRAB

16+

Toshkent
«Akademnashr»
2020

UO'K: 821.512.133-1

KBK: 84(50)6

M 34

- O'zbek aya biyoti
she'riyat.

M 34 **Mashrab** [Matn] : she'rlar / nashrga tayyorlovchi M. Kenjabek.
· Toshkent : Akademnashr, 2020. - 128 b.

ISBN 978-9943-6359-2-0

UO'K: 821.512.133-1

KBK: 84(50)6

Nashrga tayyorlovchi va ilmiy-ma'rfiy izohlar muallifi
O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yoshlar
murabbiysi, Xalqaro Bobur mukofoti sohibi

MIRZO KENJABEK

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«So'z chamani» turkum kitoblarining navbatdagi risolasi otashqalb shoir, buyuk ilohiy muhabbat va ma'rifat sohibi Boborahim Mashrab she'rlaridan tuzildi. Ushbu nurli va rangin guldasta muhtaram she'r muhiblariga sevimli hamroh bo'ladi deb ishonamiz. Chunki orif va oshiq shoir xazinasi kamayish bilmasdan, asrlar osha ko'ngillarda ortib boruvchi ma'naviy ne'matdir. Risolaga marhum olim Jaloliddin Yusufiy tomonidan jamlangan Devon asos qilib olindi.

2020/134 Mirzho Navoiy
nomidagi
302 O'zbekiston MK

10 48348
2

ISBN 978-9943-6359-2-0

© «Ujod» jamoat fondi, 2020

© «Akademnashr», 2020

uzbekiston

* * *

Kori muflis sahl¹ erurkim podshoning oldida,
Siynayi daftarni ochmang dilsiyoning oldida.

Man tasadduqi o'shandoq oliyhimmatlar bo'lay,
Ikki olam bir qadamdur avliyoning oldida.

Rahmatan-lil-'olamiynning² ummati bo'lsang agar,
Rohi aslingdin gapurma ro'siyoning oldida.

Kimki johildur, nasihat bersang, anga saxt yetar,
Ikki dunyo nur bo'lur sohib duoning oldida.

Domani davlatni tutganlar bilur bul ma'nini,
Yaxshi so'zni so'zlamang baxti qaroning oldida.

Mashrabo, har qayga borsang, izlagil ganji nihon,
Ro'zi Mahshar qurb topgaysan Xudoning oldida.

* * *

Man nola qilay shom-u sahar dod, eshigingda,
Jonimni beray, sho'xi parizod, eshigingda.

¹ **Sahl** — yengil, oson, mushkul emas.

² **Rahmatan lil-'olamiyn** - Qur'oni karim ifodasi: Olamlarga rahmat payg'ambar - hazrati Muhammad alayhissalom. 21/Anbiyo surasi, 107-oyati mazmuni: «(Ey Muhammad!) **Biz sizni olamlarga faqatgina rahmat qilib yubordik**».

Ul lola-vu, rayhon-u suman, toza qizil gul
Ham sarv bukuldi, qadi shamshod, eshigingda.

Xo'boni jahon bo'lsa taqi Yusufi Kan'on,
Sulton-u amir, bandayi ozod³ eshigingda.

Zulfing seni bu jonima yuz domi balodur,
Jonim qushi sayd o'ldi, chu sayyod eshigingda.

Olam borisi lazzati husningni topibdur,
Giryon-u fig'on, nola-vu faryod eshigingda.

Savdoyi muhabbatga tushubman sani izlab,
O'ldurdi g'aming, ko'zlari jallod, eshigingda.

Ashkim to'kibon hajr-u g'amingda kecha-kunduz,
Vayrona vatan – manzili obod eshigingda.

Ul husni jamoling o'ti Mashrabg'a tushubdur,
Parvonasifat kuydi, parizod, eshigingda.

* * *

Jumlayi maqsudni san zoti Alloh⁴din tila,
San gadosan, hojatingni shay'an-lilloh⁴din tila.

³ Bandayi ozod – ozod qui ma'nosida.

⁴ Shay'an-lilloh – tilanchilar so'zi: «Alloh uchun bir narsa ber». Bu o'rinda duo ma'nosida.

Va'da qilg'ondurki: «Hech mo'minni zoye qo'ymayin»,⁵
Oncha hojotingni san «hajran jamilo»din⁶ tila.

Gar inoyat qilmasa, qilg'on namozing nodurust,
Hosili uqboni san ul fayzi Alloh din tila.

«Rabbiyyal-a'lo»⁷ debon boshingni qo'yg'il sajdaga,
Takya qilg'il Ka'bag'a, ajringni Alloh din tila.

Chun Xalil⁸ otashga kirg'il, butga sajda qilmag'il,
Ganji dilni kotibi «Nahn-u qasamno»din⁹ tila.

Oni bir oti Sami'dur, yona bir oti Basir,¹⁰
San duoning fathini «Alhamdu lilloh»din¹¹ tila.

⁵ Baqara surasi, 143-oyatiga ishora; mazmuni: «Alloh sizlarning imon-ingizni aslo zoye qilguvchi emasdir»; yana 18/Kahf surasi, 30-oyati-ga ishora; mazmuni: «Darhaqiqat, imon keltirgan va solih (savobli) amallar qilganlar esa, Biz, albatta, amali go'zal bo'lgan kishining mukofotini aslo zoye qilmasmiz».

⁶ «Hajran jamilo» - Qur'oni Karim ifodasi: 73/Muzzammil surasi, 10-oyati mazmuni: «U (butparast)larning so'zlariga sabr qiling (matonatli bo'ling). Ulardan chiroyli bir ayrilish bilan ayriling».

⁷ Asli «Subhona Rabbiyyal-a'lo» - sajda tasbihi: «Mening oliy Rabbim pok va munazzahdir».

⁸ Xalil - hazrati Ibrohim alayhissalom. Zolim Namrud ul zotni olovga tash-laganiga ishora.

⁹ Nahnu qasamno - Biz taqsim qildik; Qur'oni karimning 43/Zuxruf su-rasi, 32-oyatiga ishora, mazmuni: «Rabbingizning rahmatini ular taq-sim qiladilarmi? Dunyo hayotida ularning rizqi ro'zlarini o'rtalarida Biz taqsim qildik!»

¹⁰ Sami' - eshitguvchi, Basir - ko'rguvchi; Haq taoloning subutiy sifat-laridan.

¹¹ Butun hamd (va maqtov) Allohga xosdir; Qur'oni karim ochqichi - Fo-tiha surasiga ishora.

Qo'l uzotsang, Mashrabo, ul domani Ahmadga¹² ur,
Jo'ybori peshaga qo'l solma, daryodin tila.

* * *

Tushu savdoyi muhabbat boshima,
Or etar mardum kelurg'a qoshima.

Vah, muhabbat ko'yida qon yig'ladim,
Yeti iqlim g'arq bo'ldi yoshima.

Sajda aylar zohid¹³ ul mehrobiga¹⁴,
Man qilurman sajda egma qoshima¹⁵.

Qil hazar, albatta, jonon, qahrdin,
Uzr-u zorim sanga – bag'ni toshima.

Muhtasib to'kturdi soqiy bodasin,
Yetmadi aqli aning sirdoshima.

¹² Ahmad - hazrat Muhammad alayhissalomning Injilda kelgan va Qur'onda bildirilgan ismlari.

¹³ **Zohid** (ko'pligi **zuhhod**) - 1) dunyoga xohish bildirmagan, dunyo muhabbatiga ko'ngildan joy bermagan kishi; 2) tasavvufiy adabiyotda: **zohid** - xom so'fiy, ruhi xom, hali pishmagan, komillikka erishmagan, dinning mohiyatidan bexabar rasmiyatchi va zohirparast kishi; orif va oshiq bo'lmagan kimsa.

¹⁴ **Mehrob** 1) ilk zohid va so'fiylar ibodat qilish uchun tanlagan yolg'izlik burchagini me'rob deyishar edi; 2) xalq qalbi yo'nalgan matlub, maqsud, murod.

¹⁵ Egma qosh (qosh, abru) - tasavvufda: nuqson tufayli solikning daraja va maqomida kuzatilgan tushish, so'ng ilohiy inoyat va jazba sababli yana o'sha maqom va darajasiga qayta ko'tarilishi (iroqiy).

Kunda yuz ming jabr qilsang, o'rgulay,
Qo'y qarab g'am toshini bardoshima.

Mashrabi devonani hayron qilib,
Ne sababdin kelmading bir qoshima?!

* * *

Har kishining dardi bo'lsa, yig'lasun yor oldida,
Qolmasun armon yurakda, etsun izhor oldida.

Andalibi benavodek nola-vu afg'on ila
Aylanib sayrab yurarman ayni gulzor oldida.

Mansuri Hallojdek¹⁶ ichib «**sharoban antahun**»,¹⁷
Charx urub yig'lab turarman ushbu dam dor oldida.

Har kishi bir jur'aye no'sh aylasa bul bodadin,
Ul qiyomatda qilur arzi ni Jabbor oldida.

Telba Mashrab, qilmag'il sirringni zohidga ayon,
Aytib-aytib yig'lagaysan oshiqi zor oldida.

¹⁶ Mansur Halloj – «Anal-Haq» degani sababli dorga hukm qilingan mashhur so'fiy.

¹⁷ Asli «sharoban tahuron» - behad pok sharob; 76/Inson surasining 21-oyatiga Ishora (mazmuni): «Rabbilari ularga (jannat ahliga) behad pok bir (oxirat) sharob(i)ni ichirur».

* * *

Asli davlat din erur, mardi badavlatman dema,
Dilda ma'ni bo'lmasa, ahli haqiqatman dema.

Gar saxovoting jahonni tutsa chun Hotam sifat,
Ish niyodin xoli yo'q, sahib saxovatman dema.

Qatrayi obi maniyya mouman¹⁸ lozim emas,
Mujtahidni o'g'li bo'lsang, bekuduratman dema.

San nasab bozoriga solma o'zungni, ey aziz,
Mahzi taqlid birlan avlodi Muhammadman dema.

Muttaqiy bo'lmoq, bu yo'lda nafsni o'ldurmoq kerak,
Zindalikda o'lmasang,¹⁹ ahli tariqatman dema.

Yer yuzining toatin qilganda o'jizlikni tut,
Dilni naxvatdin²⁰ aritgin, ahli toatman dema.

¹⁸ Mouman - manmanlik, kekkayish, gerdayish, kibr-u havo. Ya'ni, qatra manydan paydo bo'lgan insonga manmanlik, kibr-u havo durust emas.

¹⁹ «O'lmasdan oldin o'linglar» degan hadis sharifga ishora. Hazrati Shahobuddin Suhravardiy: «O'lmasdan oldin o'lmoq qiyomatdan oldin tirilmoqdir» deganlar. Ya'ni, qiyomat haqiqatlarini hayoti dunyoda bor vujud bilan his etib yashamoqdir.

²⁰ Naxvat - bu o'rinda: *g'urur, kibr-u havo, katta ketish ma'nosida.*

Muhtasibi²¹ nafs bo'lsang, dilni shirkatdin arit,
San bu nodonlik bilan sohib nasihatman dema.

Haft iqlim bo'lsa farmoningga chun naqshi nig'in,
Talxii jonkandalik bordur, bashavkatman dema.

Bandalikda mustaqim bo'l, gardaningni Anga ber,
San adam²² yo'lini tutgil, ahli xizmatman dema.

Qo'p, jihodi akbari qil, nafs birlan san urush,²³
To Sirotin o'tmasang, ahli salomatman dema.

Ne dilovarlarni yiqqan naqdini olganda bil,
Mushti xokiy bebizoatsan, bahimmatman dema.

Misli Yahyo yig'lagil²⁴ shom-u sahar motam bilan,
Diydadin xun to'kkil-u, ahli nadomatman dema.

Xastadil Mashrabning asrorini bilsang, ey hakim,
Bul xatarlik yo'ldasan, sohib karomatman dema.

²¹ Muhtasib - shariatga xilof ishlarni tekshiruvchi; bozordagi tosh-tarozi va narxlarni nazorat qiluvchi; bu o'rinda: «O'z nafsingni hisob-kitob qiluvchi, tekshiruvchi bo'lsang» degan ma'noda.

²² Adam - yo'qlik, yo'q bo'lish.

²³ «Jihodi akbar» - «katta urush» demakdir; «Katta urush kishining o'z nafsiga qarshi qilgan urushidir» degan hadisi sharifga ishora.

²⁴ Yahyo alayhissalom - Bani Isroil payg'ambarlaridan; «Misli Yahyo yig'lagil» - 19/Maryam surasi, 13-oyatiga ishora, mazmuni: «**Yana** (Biz Yahyoga) o'z huzurimizdan bir qalb yumshoqligi (yig'lovchanlik) va (gunohlardan) pokizalik ham (ehson etdik)».

* * *

Banogoh uchradi dilbar kulub mastona-mastona,
Tavozu' birla taklif ayladi ul so'yi mayxona.

Ko'zi xunxor, labi la'liki, maydin lolagun erdi –
Ki, man qonlar yutarman o'lgucha paymona-paymona.

Xayoli qomati birlanki man umrumni o'tkardim,
Mani barcha xaloyiq deydilar: «Devona-devona».

Bihamdilloh,²⁵ ko'ngulni mosivodin²⁶ man sivo qildim,
Aning mehrini²⁷ sevdim, o'zginin begona-begona.

Qilib orzu, shu dilbarni ularman kecha-vu kunduz,
Aning yodini aylarman yurub har yona-har yona.

Ko'ngulda g'ussa ko'p, hamdard birlan hamdamim yo'qdur,
Raqiblar o'rtasida telbaman javlona-javlona.

Boshim ketsa, yo'lidan emdi Mashrab, qaytarim yo'qdur,
Bu jonimni nisor aylay anga mardona-mardona.

²⁵ Bihamdillah – Allohga hamd (shukr). Allohning hamdi uchun.

²⁶ Mosivo – ...dan boshqa narsalar; undan boshqa narsalar; Allohdan boshqa narsalar.

²⁷ Mehr – 1) quyosh; 2) ishq, muhabbat; 3) jamol.

* * *

Dil ani derlarki, hargiz mojarosi bo'lmasa,
Ko'r ani derlarki, bas, chashmi binosi bo'lmasa.

Jannatul-Firdavsni muft²⁸ bersa bu yo'lda, izlama,
Xayr ani derlarki, arzandek²⁹ riyosi bo'lmasa.

Xobgohim Arsh edi, munda g'alat tushtum, dang',
Nur bo'lar erdimki, nafsi ajdahosi bo'lmasa.

Dedi Payg'ambar bu so'zni, Mashrabo, bo sidq³⁰ eshit:
«Do'zaxi derlar ani tarsi Xudosi³¹ bo'lmasa».

* * *

Borurman ostoniga sahar ohista-ohista,
Surarman ko'zlarimga xoki dar ohista-ohista.

O'tar bir-bir bosib ul sho'x, boqmas bevafoqlikdin,
Erur andoq vafosiz umr – o'tar ohista-ohista.

Kichiklikda, nigorim, achchig' aytsa, ayb ermasdur –
Ki, faslida bo'lur shirin samar ohista-ohista.

²⁸ Muft – tekin, bepul.

²⁹ Arzan – tariq, parrandalar yemagi; kichik, mayda; arzimas.

³⁰ Bo sidq – sidq bilan, to'g'rilik bilan.

³¹ Tarsi Xudo – Allohdan qo'rquv.

Jamoling barkamol o'ldi, bo'lur bir-bir xating paydo,
Bahor o'lsa, o'sarlar sabzalar ohista-ohista.

Borur miskin bu Mashrab gul yuzungni ko'rgali, ammo
Ko'rolmay orazing, yig'lab turar ohista-ohista.

* * *

Sahro yuzi ko'karmas to yoz bo'lmaguncha,
Bulbul tarannum etmas to g'uncha kulmaguncha.

Ko'zdin chunon suv to'kg'il, iymoning bahra olsun,
Bog'-u chaman ko'karmas, yomg'ur quyulmaguncha.

Makri raqib birlan hasrat uyiga tushtum,
G'am rishtasi uzulmas to yor kelmaguncha.

Yuz yil tirik yurusang, oxir bir kun o'lursan,
Afsus ilan ketursan to vosil o'lmaguncha.

Ey Mashrabi qalandar, yaxshig'a banda bo'lg'il,
Halvoyitar bo'lmas shakkar qo'shulmaguncha.

* * *

Sanam yuzini ko'rsatur oshiqi muhtalosisig'a,
G'ami bilan bo'(l)g'on ado Majnuni benavosisig'a.

Tolibi ishq o'lay desang himmati Adhami³² kerak,
Zarra qachon yetar vale vasli sanam orosig'a.

Yor yuzini ko'ray desang, vasli bilan bo'lay desang,
Rozi kerak qazosig'a, sabr kerak balosig'a.

O'rti jahondin avliyo, murshid-u orif, anbiyo,
Bo'lmadilar firiftaye dunyoni mojarosig'a.³³

Vosili haq bo'lay desang, ishq-u muhabbat hosil et,
O'rta havo-vu kibr uyin sham'i yuzin ziyosig'a.

Kuysa muhabbat o'tig'a fisq-u fujur gunohlaring,
Xilvat etib kelur o'zi ko'ngulni xonaqosig'a.

Mashrabi benavodu(r)man, arzi dilimni aytayin:
Tarahhum ayla, ey pari, ishqingni bul gadosig'a.

* * *

Ko'nglumni berdim san bevafoq'a,
Kuydi yurokim jabr-u jafog'a.

³² Ibrohim Adham – Allohga oshiq bo'lib, Balx podshohligini tark etib, ishq yo'lga kirgan zot. Farishtalar: «Allohning oshig'i dunyo libosini tark etib, oxirat libosini kiydi» deganlari «Tazkirat ul-avliyo» kitobida bayon qilindi. Hazrat Navoly: «Mulukdin (podshohlardan) erkani xud mashhurdur. Yigitlig'da tavba tavfiqi topti», deganlar.

³³ Ya'ni: «Dunyoning mojarosiga aldanmay o'tdilar».

Ey nozaninim, rahm ayla manga,
Qoldim sani deb yuz ming balog'a.

Mehnat chekarman, rohat ko'ray deb,
Qilsang jafolar, yig'lay Xudog'a.

Bemori ishqing bo'ldim, netarman,
Sobir – balog'a, rozi – qazog'a.

Mujgoning o'qi o'tti yurakdin,
Nogoh sovuq so'z tushdi arog'a.

Mashrab sani deb kechdi jahondin,
Rahm ayla, Shoho, muflis³⁴ gadog'a.

* * *

Ko'rsat jamoling mastonalarg'a,
Ishqingda kuygan parvonalarg'a.

Mandin duodur, Sandin ijobat,
Jonim tasadduq jononalarg'a.

Ey ko'ngli qattig', rahm aylamaysan,
Qilg'il nazar san bechoralarg'a.

³⁴ Muflis – yo'qsil, faqir, benavo, nochor, bechora, qashshoq. Bu o'rinda «oxirat ozuqasi kam» degan ma'nodagi tavozi bor.

Kuygan g'aribman, shafqat qil oxir,
Ko'yingda yurgan devonalarg'a.

Mashrab sani deb kechti jahondin,
Boshini qo'yub ostonalarg'a.

* * *

Arzimni aytay bodi sabog'a,
Bizdin duolar ul dilrabog'a.

Ko'zlari Cho'lpon, sarvi xiromon,
Zulfi parishon, qoshi qarog'a.

Qomati larzon, va'dasi yolg'on,
Turmadi hargiz ahd-u vafog'a.

Uchdi ko'zimdin ul pari yanglig',
Tashladi-ketti turli balog'a.

Shohi mukarram, shohi mu'azzam³⁵,
Qilmadi shafqat muflis gadog'a.

Qilduk ikovlon bir ahd-u paymon,
Har kim yomondur, soldim Xudog'a.

³⁵ Muazzam — buyuk, azim, ulug' hurmatli.

Dardi firoqing ayladi bemor,
Qayg'a boroyin emdi davog'a.

Hajringda qildim tinmay fig'onlar,
Yetti bu nolam arz-u samog'a.

Qilg'il tarahhum, ey yori jonim,
Loyiq emasman jabr-u jafog'a.

Dard-u alamdin bol-u par aylab,
Shahboz³⁶ ko'nglum uchdi samog'a.

Yo'l bermadilar manga raqiblar,
Chiqdim bosh olib bul Karbalog'a.³⁷

Ey yori badahd, bemehr ekansan,
Rahm aylamaysan man muftalog'a.

Dard-u g'am ichra sarg'aydi yuzum,
Rang bergusidur ul kahrabog'a.

Ey bag'ri toshim, hajringda kuydum,
Topshurdum oxir qodir Xudog'a.

³⁶ Shahboz (shohboz) – lochin.

³⁷ Karbalo - bu o'rinda: shahidlar maskani ma'nosida.

Ey jonajonim, ko'rsam jamoling,
Jonim tasadduq san xush adog'a.

Ishqingda kuydim, ey sarvinozim,
Bir marhamat qil, man benavog'a.

Dilxasta Mashrab qilmasmi faryod,
Jallod ko'zlar olsa arog'a!

* * *

To kiydi qizil o'zini zebo qilayin deb,
O't yoqti jahon mulkida g'avg'o qilayin deb.

Mastona xirom etti-yu ko'rguzdi qadini,
Mandek necha devonani shaydo qilayin deb.

Zebo sanamim gul yuzidin parda ko'tardi,
Olam hama ko'z bo'ldi tamosho qilayin deb.

Zulfini tarab, qosh uchurub jilvalar etti,
Oshubi balo, fitnani barpo qilayin deb.

To ayladim oldig'a borib arzi niyozim,
Chin soldi jabinig'a tamanno qilayin deb.

30/131
302 | O'zbekiston MK

Mastona samand sekrata keldi shahi xunrez,
Shamshiri jafoni yana burro qilayin deb.

Ko'p yilki bu qul xizmatini qilmadi barjo,
Keldiki g'azab birlan chu sazo qilayin deb.

Boshimni kesib olg'il-u xushhol bo'lub ket,
Qonimni to'kub lolayi sahro qilayin deb.

Xanjar qo'lida, Mashrabin o'ldurg'ali keldi,
G'avg'oyi qiyomatni huvaydo³⁸ qilayin deb.

* * *

G'am biyobonida qoldim, yig'ladim ko'p yor deb,
Oh urub, faryod etib, bulbuldayin gulzor, deb.

Kecha-vu kunduz kuyarman ishq o'tig'a doimo,
Darbadar izlab yururman sohibi asror deb.

Lashkari g'am ham sinuq ko'nglumni afgor ayladi,
To davosiz dardga qoldim, ojiz-u bemor deb.

Garchi osiyman, emasman rahmatingdin noumid,
Har na qilsa, erki bor, ul bandasi nochor deb.

³⁸ Huvaydo – ayon, ravshan, zohir, belgili, oshkoro.

Mag'firatlik bir Egam deb bo'lma g'ofil, Mashrabo,³⁹
Garchi G'ofirdurki, yo'qdur mehribon, Jabbor deb.

* * *

Shuhrat aylabkim, alardek xudnamolarni ko'rung,
Zohiriy, suvratparast nooshnolarni ko'rung.

Yo'lni bilmas ummi(y)larning ko'ziga orif bo'lub,
O'zi manzilga yetolmay, nobinolarni ko'rung.

Barchaga aylar nasihat, o'zini dono etib,
Yo'lda qolg'an bekas-u berahnamolarni ko'rung.

Kufr-u iymonni bilolmaslar, karomat aylabon,
Toat-u taqvo bilan sohibriyolarni ko'rung.

O'zini aybin yopib, xalq aybini ifsho qilib,
Zohir-u botinda mundog' norasolarni ko'rung.

Har kishi so'rsa nasabdin, dam urarlar nafs uchun,
Botini – Fir'avn-u, zohir – avliyolarni ko'rung.

³⁹ Luqmon surasining 33-oyatiga ishora; ma'nosi: «**Bas, sizlarni dunyo hayoti aldab qo'ymasini! O'ta aldamchi** (shayton va uning do'stlari) **ham sizlarni Alloh** (ning mag'firati va marhamati keng, gunohlar qilib yayrab qolinglar degan firib) **bilan aldab qo'ymasini** (gunohga botirib, ibodatdan chalg'itmasin)!»

Lof urarlar orifi yakdilaman deb xalq aro,
Xalqni gumroh qilib, yuzi qarolarni ko'rung.

Zohrida so'fiyman deb tarki dunyo aylagan,
Botini dunyoga moyil baxti qarolarni ko'rung.

Xalqning ko'ziga har dam suvratin digar qilib,
Nafs uchun shayton bilan yurgan gadolarni ko'ring.

O'zining avlodini xalq ichida ifsho qilib,
Tanda yo'q ma'no, quruq nomi sarolarni ko'rung.

Shuhratim ofat bo'lur deb Mashrabing qo'l olmadi,
Ko'zda yoshim qatrası – durri baqolarni ko'rung.⁴⁰

* * *

Jafo qilding bu jonimg'a, vafoni ko'rmadim hargiz,
Bu olamda o'zumdek muhtaloni ko'rmadim hargiz.

Muhabbat yo'līga qo'ydim qadam, holim zabun bo'ldi,
Ba g'ayr az mehnatu, dard-u baloni ko'rmadim hargiz.

⁴⁰ Bu g'azalda 49\Hujurot surasining 13-oyatiga ishorat qilinmoqda; ma'nosi: «...Shubhasiz, sizlarning Alloh nazdida eng muhtaramrog'ingiz eng taqvolirog'ingizdir (Allohning amrlariga eng muvofiq yashab, gunohlardan saqlanganingizdir). Albatta, Alloh benihoyat bilguvchidir, (hamma narsadan) xabardor Zotdir».

Tabibo, muddate bo'ldiki, man dardga hamdamman,
Uzuldi nishtayi jonim, davoni ko'rmadim hargiz.

Hama suvratparast bo'ldi fash-u⁴¹ dastorig'a⁴² mag'rur –
Ki, zuhhod⁴³ ichra mutloq beriyoni ko'rmadim hargiz.

Musibat seylining barbodi bo'ldum ko'hna dunyoda,
Qo'lumni tutqudek bir oshnoni ko'rmadim hargiz.

Yetushti bastalik⁴⁴ korimg'a, bilmamdur ilojini,
Adashgan yerda so'rg'an rahnamoni ko'rmadim hargiz.

Yozildi taxtayi iqbolima sardaftari g'urbat,
Talab vaqtida bir sohibduoni⁴⁵ ko'rmadim hargiz.

Jarohatlig' dilimning zaxmini har kimga ko'rsatim,
Ajab tole' zarbundurman, shifoni ko'rmadim hargiz.

Buzulgan xotirim hargiz jahonda ko'rmadi shodiy,
Jahon ayvonida g'ayr az jafoni ko'rmadim hargiz.

⁴¹ Fash - sallaning pechi, sallaning yelkaga tushadigan qismi, uchi.

⁴² Dastor - salla.

⁴³ Zuhhod («zohid»ning ko'plik shakli) - zohidlar, obidlar; dunyoga ko'n-gil bermagan taqvo ahllari.

⁴⁴ Bastalik - bog'liklik; «Ishlarim bog'landi» ma'nosida.

⁴⁵ Sohibduo - duo egasi, ya'ni duosi ijobat albatta bo'ladigan xolis zot.

Jahonni tark qildim, Mashrabo, Ibrohim Adhamdek,
Saropo⁴⁶ dard ko'rdum, muddaoni ko'rmadim hargiz.

* * *

Barchalar yondi⁴⁷ gunohdin, manki yonmasman hanuz,
Xobi g'aflatdan uyondi, man uyonmasman hanuz.

Tavbayi tavfiq bilan yig'lab turarlar zor-zor,
Oxirat a'molin aytib, man qutulmasman hanuz.

Bandalarkim, lutfinga har su suyonib o'lturur,
Bedavo nafsimni izlab man suyonmasman hanuz.

Orif-u sodiq – hama pand-u nasihat oldilar,
Barcha panding oldilar, pandingni olmasman hanuz.

Bandalik qilsang, takabbur qilma, shayton fe'lidur,
Man takabburdin zamone xoliy ermasman hanuz.

Bandalik qilmay Azozil, bo'ldi sarkash amriga,
Rondayi dargoh bo'ldi⁴⁸, manki yonmasman hanuz.

⁴⁶ Saropo – boshdan-oyoq.

⁴⁷ Yonmoq – qaytmoq; «barchalar gunohlaridan qaytdi, tavba qildi, men hanuz qaytmayman» degan ma'nodagi tavozu va taassufdir.

⁴⁸ Rondayi dargoh bo'ldi – (Azozil, ya'ni iblis) dargohdan (dargohi ilohiydan) quvildi.

Dunyoni ko'p yig'di Qorun,⁴⁹ ketti ul yer qa'nga,
Dunyodin bir dam zamon ko'ngul uzolmasman hanuz.

Banda bo'lsang, Mashrabo, kechkil havoyi hirsdin,
Kechdi barcha hirsidin, hargiz kecholmasman hanuz.

* * *

Kecha bazmingdin yiroq ishq ahli chandon yig'ladi,
Kuydi ham parvona-vu sham'i shabiston yig'ladi.

Sog'inib Yusufni Ya'qub yig'ladi shom-u sahar,
To musofir bo'ldi Yusuf, ahli Kan'on yig'ladi.

Soqiy sung'onda, surohiy⁵⁰ dam-badam faryod etib,
Ahli majlis oldida yosh o'rnig'a qon yig'ladi.

Hajr shomi kuyganing'a kuydi-yu o'rtandi barq,
Ham mani dardi dilimga charxi gardon yig'ladi.

⁴⁹Qorun - bani Isroil qavmidan, hazrati Muso alayhissalomning ahlidan, ya'ni amakisining o'g'li edi. Ilmu fazida benazir bo'lgan, lekin boyligiga kibr qilib, tug'yonga ketgan, oqibatda mol-dunyosi, uy-joyi, qasr-u saroyi bilan birga yerga yuttirib yuborilgan. Qasas surasida uning bayoni keladi; 66-oyatda (ma'nosi): «**Darhaqiqat, Qorun Muso qavmidan (amakisining o'g'li) edi. Ammo ularga qarshi tug'yon qildi. Biz unga shunday xazinalar berdikki, uning kalldari (ni ko'tarib yurish) baquvvat jamoaga ham og'irlik qilar edi...**» deyilsa, 81-oyatda: «**Nihoyat, Biz uni ham, uy-joy (qasr-u imoratlar)ni ham yerga yuttirib yubordik...**», deyiladi. Navoly «Tarixi anbiyo va hukamo» asarida uni «ilmu fazida munfarid erdi», deyдилar va uning ayanchli qismatini bayon qiladilar. Mumtoz adabiyotda Qorun zikri ko'p uchraydi.

⁵⁰Suroh - har narsaning xolislik xislati; xulosa; ravshanlik («G'iyos ul-lug'ot»); surohty — qadah, kosa, (xollis, sof) may quyiladigan idish.

Har tikan g'am tog'ida sanchib oyog'im qildi qon,
Manga yor rahm aylamas, xori mug'ilon⁵¹ yig'ladi.

Bo'lmasun ogoh kishi holi dilimdin xalq aro,
Garchi kuldi og'zimiz, ammo dil-u jon yig'ladi.

Mashrabo, gar jon yaqosin chok-chok etsam ne tong,
Kim, falak ham javri ul sarvi xiromon yig'ladi.

* * *

Ming sho'ri fig'on birlan, hay-hay, ne balo keldi,
Jon qichqiradur qo'y deb, xanjarni olo keldi.

Qo'lida qilich fo'lod, qoshimg'a kelib jallod,
Qildi mani bebunyod, tiyg'i guzaro keldi.

Ketsam bu alam birlan, yuz kohish-u g'am birlan,
Savdoyi sanam birlan, xush davri safo keldi.

Rozi bo'layin o'lsam, jon bergu(n)cha bir ko'rsam,
Mundog' ne balo birlan shiddatli qazo keldi.

⁵¹ Mug'ilon - babul (akatsiya) daraxti; tikanli daraxt; asli «ummg'ilon» - jinlar onasi degan ma'noda bo'lgan; xori mug'ilon - o'sha daraxtning tikani.

Zahmatga qazo yondosh, bo'ldi hammasi yo'ldosh,
Ul javr-u jafo podosh, tiklab yuguro keldi.

Devonayi Mashrab san, qo'rqub nega yig'larsan? –
Oshiq kishiga o'lmoq kim, ayni shifo keldi.

* * *

Oq yuzungda xol-u xat, ko'z ko'rmag'aydi koshki,
Ko'ngluma yuz dog'i g'amni qo'ymag'aydi koshki.

Ishqida ho' aylagach, ketti futur din uyidin,
Bodani beg'ash ko'ribon sunmag'aydi koshki.

Chun Namangandin Xo'tan parvoz aylab murg'i ruh,
Donayi xolin ko'rubon qo'nmag'aydi koshki.

Yor jilva birla boqti, ruh-u jon bo'ldi kabob,
Bul jafolarni boshimg'a solmag'aydi koshki.

Aynliqning dardidan jonim kuyodur, yo magar
Dog'i hasratdin bu jonim kuymag'aydi koshki.

Koshki Ul olsa bu jonim, dog'i hasrat qo'ymasa,
Ushbu dog'i ayriligni ko'rmag'aydi koshki.

Mashrabo, yor xizmatini ayla jon-u dil bilan,
Ushbu davron ham g'animat bo'lmag'aydi koshki.

* * *

Kimga aytib yig'layin nozuk adoning dardini,
Xonavayron aylagan nooshnoning dardini!

Dilni berdim anga man, g'ayr az jafosin ko'rmadim,
Aytib-aytib yig'layin ul bevafoining dardini.

Umrum oxir bo'ldi, yetmay domanining gardiga,
Kimga aytib, kimga yig'lay, dilraboning dardini.

Darbadar ovoraman, kuydi dilim axgarsifat⁵²,
Baxtqaro bo'lgan bilur baxti qaroning dardini.

Osmon besar bo'lur, aysam alamlik doston,
Har kishiga ayta bilmam rahnamoning dardini.

Dasht-u sahrolar kuyar Majnunni(ng) tortgan ohida,
Besarupolar bilur sahibazoning dardini.

Norasolarga suxan qilma, xatodur, Mashrabo,
Bilmas har kim Choryori bosafoning dardini.

⁵² Axgar - laxcha cho'g', olov; ishq.

* * *

G'amza kofir, ishva jodu jilva qolmoqim⁵³ qani?
Ko'zi yag'mo, kifriki o'q, jola qalpoqim qani?

Tiyri mujgon g'amzasi ko'p yor uchun devonaman,
Asli qolmoq, zodi qirg'iz, lola paypoqim qani?

G'unchayi gullar ochilmay, za'faron qildi xazon,
Dod etar gul g'unchasig'a: yo suman soqim qani?

Dog'-u dog' ustidadur bag'rim qizil qon ashkdin,
Siymtan ruxsorayi tannuqra burg'oqim qani?

Yor, Mashrab, ishq o'tini qo'ydi jonim uzrakim,
Cho'q-cho'q etti ko'nglum otashpora chaqmoqim qani?

* * * Oshiq uldur, to diliga saqlasa asrorni,
Barham ursa yo'liga olamda yo'q-u borni.

To o'zungga dard tegmay, aylanib kelmas davo,
Bas, bu ma'nodin hakimlar ko'p so'rar bemorni.

Garchi osiyman, aning dargohidin navmid emam,
Bir gul uchun suv berurlar sad hazoron xorni.
Oxiri manzilga yetmasdur kuduratlik ko'ngul,

⁵³ Jilva qolmoqim - jilva fe'lligim ma'nosida.

Dilga jo bermoq na xojat dushmani g'addorni.

To dilingga ma'rifatdin nuri iymon bo'lmasa,
Sufilar, bir «Hu»g'a almashlang ani – dastorni.

Xotiri pokingni mashg'ul qilma hargiz dunyag'a,
Dil g'uboroluda bo'ldi – ul ko'rolmas yorni.

Avliyolardek muazzam bo'layin desang, vale,
Mashrabo, hech kanda qilma dildin istig'orni⁵⁴.

* * *

Do'stlar, yaxshi demanglar odami berohni,
Misli ul yo'ldin adashgan fosiqi gumrohni.

Mol-u, mulk-u, jon-u jonon saltanat barbod urub,
Dunyodin parvosi yo'qtur murshidi Allohni.

Demagil hushyor vig'lar oxiratning xavfidin,
Mard kerak bilgay bu yo'lda mardi dil ogohni.

«At-tavilun ahmaqun»⁵⁵ – ul ham hadisda bor ekan,
Mustafo «al-fitnatun»⁵⁶ der odami ko'tohni.

⁵⁴ Istig'for – («Astag'firulloh» aytilb) kechirim so'rash, afv tilash; tavba qilish.

⁵⁵ «At-tavilun ahmaqun» – haddan ortiq uzun odam aqlni kam ishlatadi.

⁵⁶ «al-fitnatun» der odami ko'tahni – behad pakana odam fitnalarga sabab bo'ladi.

Bo'yi haddan ortiq uzun odam aqlni kam ishlatadi. Pakana odam fitnalarga sabab bo'ladi.

Man tasadduqi o'shandog' oliyhimmatlar bo'lay,
Ikki olam o'rtanur dildin chiqarsa ohni.

Avliyolardek mu'azzam bo'layin desang bu kun,
Mashrabo, qo'yma tilingdin lahza «Bismilloh»ni.

* * *

Qachon bo'lg'ayki, ko'rgayman o'shandog' mohi anqonu?
Aning oldida ochsam daftari «**Inno fatahno**»ni.⁵⁷

O'shandog' komilening soyasida aylagil orzu,
Talab qilsang, durust qil hosili dunyo-vu uqboni.

Bayon qilsam, chidolmas otashimg'a suri Isrofil
«**Maqomi Mahmud**»din oyati «**Nasrum-minalloh**»ni.⁵⁸

Uleki soyayi rahmatga kirdi, g'arqi nur bo'ldi,
Ne bilsun bebasorat va'dayi «**Mulkan kabiro**»ni?⁵⁹

Tamannoyi tiriklik sud etmasdur ro'zi Mahsharda,

⁵⁷ «**Inno fatahno**» - Fath surasi 1-oyati ifodasi: «Inno fatahno laka fatham-mubino» - «(Ey Rasulim!) Biz sizga ochiq fath (va zafar yo'li)ni ochdik».

⁵⁸ «**Nasrum-minalloh**» - Saff surasi, 13-oyat ifodasi; oyatning to'liq ma'nosi: «Sizlarga sevimli boshqa bir ne'mat esa Allohdan madad va yaqin bir fathdir. (Ey Rasulim! Bular haqida) mo'minlarga xushxabar bering!»

⁵⁹ «**Mulkan kabiro**» - buyuk saltanat; Inson surasi, 20-oyat ifodasi; to'liq ma'nosi: «(U yerda - jannatda) qay tomon boqsangiz, (ta'rifga sig'mas) bir ne'mat, buyuk bir mulk (va saltanat)ni ko'rursiz».

Desang yuz til bila «Yo laytaniy kuntu turobo»ni⁶⁰.

Xayoli fosid andeshlar iymonning qasdidadurlar,
San-u manga ochib qo'ymabular «Nahnu qasamno»ni⁶¹.

Gunohning marhamidur bandalarga koni istig'for,
Ko'ngulga keltirur komil kishi «Astag'firulloh»ni.⁶²

Guzargohi adamning benihoyat korvoni bor,
Qani mardonı mardi, vaqti o'tmay qilsa savdoni.

Kishining bo'lsa iymoni, dilidin tarsi kam bo'lmas,
Diliga naqsh etar har soat «Ajran aziymo»ni⁶³.

Maqomi mohi nurdin nasib etgil bu Mashrabga,
Haqiqat ishtahosidin yutay haftod daryoni.

* * *

⁶⁰ «Yo laytaniy kuntu turobo» - «Eh, koshki tuproqqa aylanib ketsam edi!»; «Naba' surasi, 40-oyati ifodasi; to'liq ma'nosi: «(Chunki) albatta, Biz sizlarni yaqin bir azobdan ogohlantirdik. U Kun kishi o'z (qo'llar)i oldindan yuborgan (yaxshi-yomon, savob-u gunoh) narsalarga qarar va kofir esa: «Eh, koshki men (bu azobni ko'rmay) tuproq bo'lib ketsam edim!» - deb qolur».

⁶¹ «Nahnu qasamno» - «Biz taqsim qildik»; Zuxruf surasi, 32-oyat ifodasi; oyat ma'nosi: «Rabbingizning rahmatini ular taqsim qiladilarmi? Dunyo hayotida ularning rizqi ro'zlarini o'talarida Biz taqsim qildik!»

⁶² «Astag'firulloh» - Allohdan kechirim so'rab, tavba qilish ifodasi.

⁶³ «Ajran aziymo» - Niso surasi, 40-oyatdan: «va yu'ti mil-ladunhu ajron aziymo» - (to'liq oyatning ma'nosi) «Shubhasiz, Alloh zarra miqdoricha nohaqlik qilmas. (Zarra misqolicha) bir yaxshilik bo'lsa, uni (savob jihatidan) qat-qat orttirur va O'z huzuridan ulug' mukofot berur». Yana ko'p oyatlarda bu ibora keladi.

Bandaman dersan, tilingda zikri Subhoning qani?
Dast xoliy borasan, bul xayr-u ehsoning qani?

Aylading barbod umrung aysh-u ishratlar bilan,
Oxirat vahmini qilg'on chashmi giryoning qani?

San yotarsan doimo chun xobi g'aflatlar bilan,
Uyg'onib tun kechalarda, xatmi Qur'oning qani?

Haq ta'olo amri birlan kelsa Azroil sanga,
Qabz etar joningni bir kun, fikri iymoning qani?

Bir qarish yetti qarilik, emdi topmassan iloj,
Ul yigitlik vaqtiga qilg'on pushaymoning qani?

Mashrabo, bas, bo'lma g'ofil bul tiriklik vaqtida,
Kecha-kunduz yig'labon qilg'on munojoting qani?

* * *

Bul tani xokini-yu ruhi ravonni na qilay?
Bo'lmasa qoshimda jonon, bul jahonni na qilay?

Yorsiz ham bodasiz Makkaga bormoq ne kerak,

Ibrohimdin qolg'on ul eski do'konni na qilay?⁶⁴

Urayinmu boshima sakkiz Bihisht-u Do'zaxin,
Bo'lmasa vasli manga, ikki jahonni na qilay?

Arshning kungurasin ustiga qo'ydim oyog'im,
Lomakondin joy olibman, bul makonni na qilay?

Zarrayi nuri quyoshdek bul jahon ichra tamom,
Oshkoro bo'lmasa, sirri nihonni na qilay?

Bir Xudodin o'zgasi barcha g'alatdur, Mashrabo,
Gul agar bo'lsa qo'lumda, ul tikonni na qilay?

* * *

Ko'ngul vujudini buzgan O'ziga nola qilay,
Boshimni sajdaga qo'yib, Xudoga nola qilay.

Manga bu g'amni solibon. raqibni shod etting,

⁶⁴ Ya'ni: «Qalbingda Alloh bo'lmasa, Uning ishq, diydori ishtiyoqi, yodi va zikri bo'lmasa, Uning rizoligiga erishish dardi bo'lmasa, Makkai mukarramaga borishning nima natijasi bor?» - deyilmoqda. Ka'batullohni hazrati Ibrohim alayhissalom o'g'illari Ismoil alayhissalom bilan birga qurganlari ma'lum. Qur'oni karimdagil «Baytul-'atyyq» - «Qadimiy Uy», «Ko'hna ma'bad» degan iborani shoir «Ibrohimdan qolgan eski do'kon» deb tavsiflab, aslida Baytullohning sharafi ulug'ligini bildirmoqda. Odatda, tijorat do'konda qilinadi. Ka'butulloh esa oxirat tijorati qilinadigan, oxirat savobi eng ko'p yig'iladigan, insoniyat ibodati va ziyorati uchun qurilgan ilk Uy, birinchi ma'baddir.

Qo'lumga xanjar olib, bu yurakni pora qilay.

Saning uchun, ne balo, mehnat-u alam ko'rdum,
Raqib rizosiga boqsangki, man na chora qilay?

Kel emdi, Mashrabi oshiq, o'ziga zore qil,
Tarahhum etmasa dilbarki, kimga nola qilay?!

* * *

Da'viyi ishq etgali Majnuni benavo kerak,
O'zini xoki po etib, darbadari gado kerak.

Shom-u sahar fig'on etib, ertani kechga qo'ymayin,
Orifi Haq bo'lay desang, Adhami benavo kerak.

Ham jahd-u ham jadal qilib, yorning vaslini tilab,
Tun-kechalar uyg'onibon, shom-u sahar duo kerak.

Qilmadi bir sahar tilim dunyoyi fonini talab,
Kimki talab qilur ani, boshig'a yuz balo kerak.

Chiqti Rasul Me'roja shab, Jabrail ergasholmadi.
Mashrab, bu sirni bilg'ali orifi billoh kerak.

* * *

Oxirat yo'li xatardur, himmati a'lo kerak,
To lahadga kirmag'uncha «Oh, vovaylo!» kerak.

Taqdiri Allohga dast ursa kishi, dasti kuyar,
Bandaga doim ibodat xolisan-lilloh kerak.

Zotini izlar kishiga rahnamun topmoq muhol,
Kimki Haqni izlasa, dasti ani bolo kerak.

To Shu'ayb⁶⁵ dargohig'a bormay Muso yo'l topmadi,
To sani misdinki tillo qilg'uchi Muso kerak.

Ohi sarding bo'lsa, Mashrab, oh urub Mahsharni buz,
Mohiyi bahri Haqiqatga o'shal daryo kerak.

* * *

Olamt ruhonilarga oshno bo'lmoq kerak,
Tark eub yo'lida jonin, mosivo bo'lmoq kerak.

Ko'zi yo'q a'mo na bilsun yuraturg'on yo'lini,
Yo'lni bilmas omilarg'a rahnamo bo'lmoq kerak.

To'tuyo nofe' qilur gar ko'zdakim bo'lsa g'ubor,

⁶⁵ Shu'ayb alayhissalom – Madyan xalqiga yuborilgan payg'ambar, Muso alayhissalomning qaynotalari. Muso alayhissalom Misrdan qochib borib, Madyanda ul zotning dargohlarida najot topganlar (qarang: Qasas surasi, 25–29-oyatlar).

Ko'tarib ko'zdan g'uborin, to'tiyo bo'lmoq kerak.

Avliyolar nisbati shuldur, agar bilsang buni:
O'ziga dard-u, digarlarga davo bo'lmoq kerak.

Mardi Haqning suhbatiga bir zamon kirgan kishi
Bir nafas birlan vujudi kimiyo bo'lmoq kerak.

Avliyolardek muazzam bo'layin degan kishi,
Mashrabi sho'ridadek sohib azo bo'lmoq kerak.

* * *

Xudovando, tilim og'ushtayi hamd-u sano qilg'il,
O'zungdin o'zgani mehnin bu ko'nglumdin judo qilg'il.

Yaratting, jism-u jon berding mani bechora bandangga,
Yurokim dardiga lutfung bilan, yo Rab, davo qilg'il.

Yigitlikni agarchi mahvi g'aflat birlan o'tkardim,
Iloho, qomatimni yaxshilar birlan duto qilg'il.

Agar dorul-fanodin⁶⁶ oxirat sorig'a azm etsam,
Charog'i nuri iymon birla qabrimni ziyo qilg'il.

Sirotul-mustaqiym otlig' guzargohingdin o'tkargil,

⁶⁶ Dorul-fano - o'tkinchi uy (o'tar dunyo).

Mani gumrohg'a, yo Rab, rahmatingni rahnamo qilg'il.

Ki zohid zuhd ilan mag'rur, bu Mashrab jurm ila ma'yus,
Iloho, rahmatingni soyayi yavmul-jazo⁶⁷ qilg'il.

* * *

Zikriyodek⁶⁸ «Hu» bilan ko'ngulni san me'mor qil,
Bandasan, toatni az bahri Xudo bisyor qil.

Shamsi Tabriziyga qul bo'ldung, haqiqatdin gapur,
Hamchunon Mavloyi Rumiydek⁶⁹ muni izhor qil.

Ahli ma'no suhbatidin ruh osoyish topar,
Norasolar oldida harfingni san inkor qil.

Qomating xam ayladi vahmi Qiyomat hamchunin,
To'shayi rohingni az xuni jigar tayyor qil.

Qatra rahmat haft dari do'zaxni nochiz aylagay,
Masti g'aflatlarni, yo pirim, bukun hushyor qil.

Haqni dargohiga beto'sha yetolmas, Mashrabo,

⁶⁷ Yavmul-jazo – qiyomat kuni, hisob-kitob kuni, mukofot va jazolar beriladigan kun.

⁶⁸ Zikriyo – Zakariyo alayhissalomning xalq dilda aytilishi, qavmi ul zotni arralab o'ldirgan.

⁶⁹ Mavloi Rumiy (Mavloi Rum) – Mavloni Jaloluddin Rumiy.

Har gunoh qilsang, izidin so'ngra istig'for qil.

* * *

Ko'ngul dardini bir ko'ngli buzulg'an yordin so'rg'il,
Bu ishq o'tig'a kuyganni dili afgordin so'rg'il.

Sani hajringni, ey jonon, ne til birlan bayon aylay
Ki, har shab diydadin xunoba to'k, bedordin so'rg'il.

Banogoh mehribonidin judo bo'lgan kishi holin,
Sahar oh-u fig'on aylab, maningdek zordin so'rg'il.

Shahidi ishq bo'lg'an oshuqi bechora ahvolin
O'shal dam Mansuri maston osilg'an dordin so'rg'il.

Bu Mashrab qon yutub har dam to'kar xunobayi hasrat,
Ki xo'blar ajrini Mahshar kuni Sattordin⁷⁰ so'rg'il.

* * *

Tashna keldim, sandin izlab gavhari obi zulol,
Piri komilsan, haqiqat bobida daryoyi hol.

Ikki olam naqdi oldingda muyassardur saning,
Zindalaring boshidur yo'lingda bo'lgan poymol.

⁷⁰ Sattor – Alloh taoloning ism-sifatlaridan, sirlarni berkituvchi, ayblarni yopuvchi ma'nosida.

Baxt qarolar podshohiman, dilimni kavlama,
Qaddi xam bo'lgan, jafo ko'rgan o'zum monandi dol.

Xoksori ko'yi irfoning bo'lubman, rahm qil,
Chunki daryodin judo bo'ldi – ko'karmasdur nihol.

Ikki dunyodin ko'zum yumdum saning zavqing bilan,
Asl umidim shul erur – Mahsharda ko'rgayman jamol.

Navjuvon umrum xazon bo'ldi muhabbat dardidin,
Yetmadim maqsudima, dog' ayladi vaqti zavol.

Xotiring'a himmati Adhamni kelturdum bu kun,
Kim Xudotarsdur, anga darkor emas mol-u manol⁷¹.

Otashi ishq oldida xasdur jahannam, g'am yema,
Yuz xatardin o'tkazur har bandani qurbi Jalol.

Ostoningga kelibman, rohi navmidiy emas,
Yo Abdul-Qosim, mani ummat degin, dastimni ol.

Noma o'ng qo'ldin yuborgil Mashrabi sho'ridaga,
Avval-u oxirni qilgan vaqti Mahsharda savol.

⁷¹ manol - mol-dunyo, boylik.

* * *

Yer uzra ochilg'on yo'q dahr ichra saningdek gul,
Ham obi hayot la'ling, ham huqqa ichinda mul.

Bir sarv erur bo'yung, sarv uzra ajab o'yung,
La'lingni xayol etti gul shoxidagi bulbul.

Sha'm uchida yuzung o't, o't uzra sochingdur dud,
Bo'y oldi jahonni but – o't uzra soching sunbul.

Axtarmu falak uzra, gavharmu tabaq uzra,
Sargashta falak uzra sadqangga yig'ibdur pul.

Ko'nglum it erur andoq, ketmas eshikingdinkim,
Zanjiri muhabbatdin bo'ynig'a solibsana g'ul.

Man – qatra-vu san – daryo, bahringda fano bo'lsam,
Ne ayb, maning juzvim ko'rganda desa el kull.

Ko'k xoki rahing o'lsun, oy-kun sipahing bo'lsun,
Haq shoh-u gadolarni mehringga qilibdur qul.

Ul bargi xazon rangi, gul'unchada qon rangi,
Oy-kunda samon rangi – ishqing sitamidur shul.

Tegrangda hisor o'lsun, Mashrabki sani asrab,
Badxoh raqiblarni ko'rsa o'qubon To'rt «Qul»⁷².

* * *

Jamoling ko'rgali keldim, ayo, ey mehribon onam,
Maning uchun ado bo'lg'an, yurok-u bag'ri qon onam.

Xo'tan dashtiga tushtum bul falakning gardishi birlan,
Eshitkil arzi holimni, man aytay sanga, jon onam.

Ajoyib mehribonimsan, maning oromi jonimsan,
Murodi du jahonimsan, bihishti jovidon onam.

Mani bir jodu ko'zluk bul jahon ichra xarob etti,
Qadi sarv-u sanavbar, qoshlari misli kamon, onam.

Boshingga tushti bul savdo, bo'lubman bulbuli shaydo,
Shabistonu jahonda qumridek shakkarfishon onam.

Bu ishq o'ti xarob etti, yurak-bag'rim kabob etti,
Mani xoki turob etti, yuzi mohi tobon, onam.

⁷² «To'rt qul»dan murod Qur'onni kanimdagil «Qul» («Ayt») so'zi bilan boshlanadigan to'rt suradir: «Qul yo ayyuhal-kofirun», «Qul huvallohu ahad», «Qul a'uvzu birobbil-falaq», «Qul a'uvzu birobbin-naas». Bu suralar mo'min kishining tegrasidagi hisori – uni o'rab, qo'riqlab turgan qal'asidir.

Sani ko'p intizor etdim firoq o'tiga, ey Ka'bam,
Tavofi Ka'bayi maqsuda keldim dilkashon, onam.

Iloho, afv qilg'aysan bu Mashrabning gunohini,
Tufayli onayi zorim, g'arib-u notavon onam.

* * *

Qiyomatdur agar, jonoki, man sandin judo bo'lsam,
Xush ul davlat erur manga, firoqingdin ado bo'lsam.

Xarob-u benavodurmanki, hajringda adodurman,
Kima aytib, kima yig'lay bu dardi, bedavo bo'lsam.

Asiri xalqayi zulfung erurman, to o'zung bilgil,
Ziyon-u sudini bilmay, taqi man g'amzado bo'lsam.

Saning ishqingni dardi manga har darmondin ortiqdur,
Tilim kuysun, agar, jonon, talabgori davo bo'lsam!

Muhabbat shavqida, do'stlar, yurokim tah-batah qondur,
Nechuk oh-u navo aylay, avaldin benavo bo'lsam.

Yurokim-bag'rim o'rtandi saning dard-u firoqingdin,
Nechuk yuz qaytaroyin, man azaldan oshno bo'lsam.

Chu qumri sarv uchun yig'lab, fido aylab bu jonimni,
Tamomiy xonumonimdin kechib, man mosivo bo'lsam.

Hamma ushshoqi sodiqni saning ishqing xarob aylar,
Qabul ayla, ayo dilbar, ko'yingda bir gado bo'lsam.

Falakning javridin, do'stlar, nechuk man shikva aylarman,
Netay, naylay, birodarlarki, man baxti qaro bo'lsam?!

Nega dodimga yetmaysan, maning holimni so'rmaysan,
Firoqingda ado bo'lg'on bu Mashrab dodxoh bo'lsam!

* * *

Ki man ovvora hijron ilkidin faryodlar qilsam,
Borib Haq oldida dasti falakdin dodlar qilsam.

Agarki dodima yetsa, chaqibon ishq chaqmoqin,
Falakning uyiga o'tlar qo'yib, barbodlar qilsam.

Mani bir dam xalos et, ey birodar, g'ussavu g'amdin,
Aning yodi bilan har dam ko'ngulni shodlar qilsam.

Maning holim agar ishq ahli ko'rsa, zor yig'laydur,
Agar dard-u g'amimdin zarraye bunyodlar qilsam.

O'shalkim g'arqi daryoyi muhabbat birla Mashrabman,
Dil-u jonim bilan har dam agar faryodlar qilsam.

* * *

To adam sahrosidin baxti qaro kelturmisham,
Nomayi a'molima yuz ming xato kelturmisham.

Qatraye kim obi rahmat manga no'sh aylar Xizr,
Holi Musoyi kalimga man aso kelturmisham.

Dardi bedarmonga uchrabman, tabibim yo'q mani,
Hayyi dono Zoti Bechundin shifo kelturmisham.

Sunbuli gesuyi «Val-layl»⁷³ o'qubon, ey Ahmado,
El najoti ro'siyohga anbiyo kelturmisham.

Tashnalab qolgan o'shal mardi Xudodin o'rgulay,
Motam-u afg'oni dashti Karbalo kelturmisham.

Mashrabi devona bildi bir oting Hayyi⁷⁴ qadim,
Hazratingdin kecha-kunduz ming duo kelturmisham.

⁷³ «Val-layl» - Qur'oni karimning 92-surasi ilk oyati, ma'nosi: «Tunga qasam».

⁷⁴ Hayy (al-Hayy) - abadiy tirik va hayot bo'lib, hech qachon o'lmaydigan, hayotni qamrovchi va butun hayotlarning manba'i bo'lgan Zot.

* * *

Qaysi kun bo'lg'oyki, man Makkada ma'vo aylasam,
Ka'bayi maqsudga borib, manzili jo aylasam.

Har birodarni ko'rubon, boshidin ming o'rgulub,
Xoki poyin surmayi bul chashmi biyno aylasam.

Ba'dazon borib Habibi Hazrati Haq yonida,
Zohir-u botin gunohimni tavallo aylasam.

Haq ta'olo sun'iddin Arshi a'lo ustida,
Man jamoli Hazratim rasmi tamosho aylasam.

Bodayi vahdatni bersa soqiyi shirin kalom,
Ikki olamni o'shal sahbog'a savdo aylasam.

Xonaqoh suhbatda o'ltursam birodarlar bilan,
Gar Xudo tavfiq bersa, yodi Mavlo aylasam.

Qutbi olam, G'avsul-A'zam, rasmi islomim, pirim,
Mashrabo, qilsa nazar, xizmatni barjo aylasam.

* * *

Alifni dilga jo qilmoqni «Bismilloh»din o'rgandim,
Shahid qonini to'kmakni Kalomullohdin o'rgandim.

O'shal kun hasht dari Jannatni bir bug'doyga sotmoqni,
Tariqi bandalikni Odam-u Havvodin o'rgandim.

«Zalamno Robbano»ni dilga jo qilmoqni har soat,
Gunah qilmoqni man Odam Safiyullodin o'rgandim.

Ko'zumdin qon to'kub, faryod etib man navha qilmoqni,
Tasadduqi bo'lay, Nuhi nabiyyullohdin o'rgandim.

Maqomi ko'hi Turda «**Rabbi, Ariniy**»⁷⁵ da'vi qilmoqni,
Xudodin roz eshitmoqni man ul Musodin o'rgandim.

Jahon mulkida hargiz tor-u so'zan saqlamay o'tti,
Maqomoti tajarrudni o'shal Iysodin o'rgandim.

Haqiqat minbari vasliga Iysoni shafi' etti,
Tariqi imtihonni ruhi Armiyodin o'rgandim.

⁷⁵ Rabbi, Ariniy – «Rabbim, O'zingni ko'rsat, Seni bir ko'rayin», A'rof surasi, 143-oyat (ma'nosi): «Muso Biz (ibodat uchun) belgilagan muddatda kelganida va Rabbi unga (hotifdan, ilohiy kalom ila) so'zlaganida (Muso munojot qilib): «Yo Rabbim! Menga (O'zingni) ko'rsat, Senga qarayin», dedi. (Alloh:) «(Sen toqat qilib dunyo ko'zi bilan) Meni aslo ko'ra olmasan. Lekin toqqa nazar sol, agar u o'z o'rnida qola olsa, sen ham Meni ko'rursan», dedi. Rabbi(ning jamoli) u toqqa tajalliy etganida uni chilparchin qilib yubordi va Muso behush bo'lib (yerga) yiqildi. Hushiga kelgach: «Sen pok va munazzahsan (O'lysan! Nao'rin so'rovim uchun) Senga tavba qildim va men iymon keltirganlarning avvaliman!» – dedi»

Sulaymondek azaldin saltanat taxtig'a minmog'ni,
Bu yo'lni O'saf ibni ruhi Barxiyodin⁷⁶ o'rgandim.

Ki tinmay ellik uch yil oxirating vahmidin kuydi,
Qiyomat vahmini ul hazrati Yahyodin o'rgandim.

Tushub boshig'a motam, dog'i farzandig'a o'rtandi,
Ko'ngul chokini, bil, ul Yusufi barnodin o'rgandim.

Baliq qornida Yunus zikri Haqni borini aytdi,
Ko'ngul zangorini ul Yunusi donodin o'rgandim.

Tanini yetmish uch yil kirmu motam to'ma aylabdur,
Maqomi sabrini Ayyubi baytullohadin o'rgandim.

⁷⁶ O'saf ibn Barxiyo - Qur'oni karimning Naml surasi, 38-40-oyatlarida kelgan voqeaga ishora, ma'nosi: «38. (Keyin Sulaymon o'z amridagi sardorlarga) dedi: «Ey a'yonlar! Ular men(ing huzurim)ga musulmonlar holda (taslim bo'lib) kelishidan oldin qaysi biringiz menga uning taxtini keltira olur?» 39. Jinlardan bir ifrit (quvvatli bir dev): «Sen maqomingdan turmasdan oldin men uni senga keltirurman. Mening bu ishga quvvatim va (bu borada o'zimga) ishonchim bor», dedi. 40. Kitob(i Ilohiy)dan ilmga ega bo'lgan kishi (vaziri O'saf ibn Barxiyo) esa: «Men uni ko'zingni yumib ochguningcha senga keltirurman!» - dedi. (Sulaymon) u (taxt)ni o'z nazdida qaror topgan holda ko'rgach: «Bu Rabbimning fazl-u karamidandir. Men shukr qilurmanmi yoki noshukrlik qilurmanmi - meni imtihon qilmoq uchundir. Kim shukr qilsa, faqat o'zi (foydasi) uchun shukr qilgan bo'lar; kimki noshukrlik qilsa, shubhasizki, mening Rabbim boy-behojatdir (hech narsaga muhtoj emasdir), benihoyat karamlidir», dedi.

Muhabbat mubtalosi hukmi ul nuri ilohiydin,
Ko'ngul arrasining zikrini Zikriyodin⁷⁷ o'rgandim.

Sabo Mahshar kuni ul osiy ummatlarga homiydur,
Haqiqat sirtini ruhi Rasulullohdin o'rgandim.

Abu Bakr-u Umar, Usmon iymonimning guvohidur,
Azalning himmatini Haydari a'lodin⁷⁸ o'rgandim.

Hasan birlan Husayn Haq yo'lida jonini topshurdi,
Ko'ngul ta'sirini, bil, nolayi Zahrodin⁷⁹ o'rgandim.

Kiyibon saltanat faqrin tanimg'a, mosivo bo'ldum,
Faqirlikni Muhammad ibni Abdullohdin⁸⁰ o'rgandim.

Hama ayturki: Mashrab, muncha ilmi kimdin o'rganding?
Xudo lutf ayladi, man barchani Mavlodin o'rgandim.

⁷⁷ Zakariyo alayhissalom - Bani Isroil payg'ambarlaridan, qavmi u zotni arralab o'ldirgan va qatl vaqtida ham «Alloh, Alloh, Alloh» zikrini tark etmaganlar. Yassaviyya tarikatidagi zikri arra shundan qolgan.

⁷⁸ Bu o'rinda Mashrab Chahor yorlarni zikr qilmoqdalar. «Haydari a'lo» dan murod hazrati Alidirlar (roziyallohu anhum).

⁷⁹ Zahro - Fotimayi Zahro (roziyallohu anho), u zot o'g'illari hazrati Hasan va hazrati Husaynning shahid bo'lishlari haqidagi xabarni eshitib, nola qilib yilg'aganlar.

⁸⁰ Muhammad ibn Abdulloh - hazrati Payg'ambar sollallohu alayhi va sallam. Ul zot: «Al-faqr faxrty» - «Faqr - yo'qlikka qanoat mening faxrimdir» deb marhamat qilganlar.

* * *

Azaldin to abad, do'stlar, hamisha oh deb keldim,
Tilimda «Rabbiyal-a'lo», yana Alloh deb keldim.

Ki san avlodi Payg'ambar, o'tingdur hazrati Ofoq,
Ki navmid qo'ymag'aylarkim, ulug' dargoh deb keldim.

Azaldin manga soldi ushbu o'tni, ey musulmonlar,
Aning uchun kuyarman, tun-u kun yuz oh deb keldim.

Hidoyat ko'rguzing, Ofoq xojam, pusht-u panohim siz,
Adashgan, yo'lda qolganman, g'aribga roh deb keldim.

Kel, ey Mashrab, umid etgilki, afv etgay gunohingni,
Hasan birlan Husaynim hurmati, ul shoh deb keldim.

* * *

Ishqing o'tig'a kuyg'oli keldim,
Oydek yuzungni ko'rg'oli keldim.

Savdoyi zulfung tushdi boshimg'a,
Sandin davosin so'rg'oli keldim.

Bahringga kirdim g'avvos bo'lay deb,
Bir durri maqsud olg'oli keldim.

Ey guluzorim, oy yuzli yorim,
Mahvi jamoling bo'lg'oli keldim.

Qofila ketti, manzilg'a yetti,
Man ham taraddud ko'rg'oli keldim.

Soqiy, qadahni qilg'il muhayyo,
Vahdat mayidin ichg'oli keldim.

Rahmat eshikin Mashrabg'a ochg'il,
Ishqing ko'yida o'lg'oli keldim.

* * *

Jonon, yuzungni ko'rg'oli keldim,
Shakkar labingni so'rg'oli keldim.

O'tdek tutoshib yondi yurokim,
Kuya-kuya kul bo'lg'oli keldim.

Ey mohi tabon, zulfi parishon,
Oydek yuzingni ko'rg'oli keldim.

Sham'i jamoling parvona qildi,
O'tg'a o'zumni urg'oli keldim.

Man sori boqg'il, ey guluzorim,
Rozi dilimni ochg'oli keldim.

Ey to'rayi husn, bandang bo'loyin,
Eshikinga qul bo'lg'oli keldim.

Mashrabg'a tegdi kosayi davron,
Besh kun jahonda turg'oli keldim.

* * *

Avval Odam edim, hamsuhbati Havvo bo'lub keldim,
Ki nur daryosig'a g'arqi kalomulloh bo'lub keldim.

Xalildek otashi Namrudga kirdim, kuymadim hargiz,
Maqomoti azaldin olami bolo bo'lub keldim.

Uchunchi tiyg'i Haqqa halqumim tuttum chu Ismoil,
Qazog'a rozi bo'ldum, chun Zabihulloh bo'lub keldim.

Vale to'rtinchi Nuhdek navhalar qildim firoqida,
Qilib to'fon talab, pur mavji ul daryo bo'lub keldim.

Beshinchi ko'hi Turda rozi maxfiy ayladim nurdin,
Tajalliyot ko'rdum, hazrati Muso bo'lub keldim.

Maqomi oltidakim, suvrati Dovudni ham topdim,
Qilib ohanni narm ohimg'a, man go'yo bo'lub keldim.

Maqomi yettida Maryamni qornidin safar qildim,
O'qub oyoti Injil, ul Masihoso bo'lub keldim.

Ki emdi bizga keldi sakkizinchi boz navbat chun,
Sulaymoni azaldek taxtga mindim, shoh bo'lub keldim.

Maqomi to'qquzunda Mustafoning ruhini ko'rdum,
Hamaga rahnamun bo'ldum, man ul dilxoh bo'lub keldim.

O'nunchi vaqt edi, topdim Abu Bakru yana Umar –
Ki, Usmonu Ali ruhiga man hamroh bo'lub keldim.

Maqomi rozi o'n birda boqib ul Ja'fari Sodiq,
Maqomi Boyazidg'a orifi billoh bo'lub keldim.

O'n ikki pardadinkim, man u Mansur ruhini ko'rdum,
«Anal-Haq» aytaman, mir'oti Zotulloh bo'lub keldim.

O'n uchga yetti vaqtim, holi suratda Nasimiyman,
Terimni so'ydilar, mashg'uli bul savdo bo'lub keldim.

Dame o'n to'rtga yetganda, bo'lub shamshir ilan tire,
Xudodin ilm o'rgandim, yana mullo bo'lub keldim.

Kamolim yetti o'n beshga va ruhi Mavlaviydurman,
Jaloluddin bo'lubman, jumladin ogoh bo'lub keldim.

O'n olti qatda keldi barchaning toji sari, Mashrab,
Urub surateni barham, Majnuni rasvo bo'lub keldim.

* * *

Birodarlar, man ushbu kecha Majnundin nazar topdim,
Tun o'tguncha nyozat birlan olamdin xabar topdim.

O'shal mahvashni yod aylab, g'am-u qayg'u ziyod aylab,
Na aqlimdin nishon ko'rdum, na hushumdin asar topdim.

Maningdek talxkom-u benasib dunyoda o'tgan yo'q,
Shakar og'zimg'a soldim, zahri qotildin batar topdim.

Bu dahri bevafoq'a hech ko'ngul bermang, ayo do'stlar,
Ki, man foniy jahonni misli abri darguzar topdim.

Vujudi ushbu olam bir kecha-kunduzdin ortiq yo'q,
Charoki, dunyada bir shams ko'rdum, bir qamar topdim.

Nadomat ashki to'foni boshimdin chun o'tib ketti,
Balig' qornidag'i Yunus kabi bahr ichra bar topdim.

Nigoremgin vafu, na do'stlardin daf'i g'am ko'rdum,
Ki har kimdin umidi manfaat qildim, zarar topdim.

Netay, Mashrab, bu yo'lda manga hech kim bo'lmadi rahbar,
Adashdim, yo'l yiturdum, na payom-u, na xabar topdim.

* * *

Dunyo sarig'a bir kelibon, g'amzada kettim,
Bir lahza dam olmay turubon, lahzada kettim.

Bir mushfiqi hamroz jahon ichra topolmay,
Hasrat o'tida kuydim-u motamzada kettim.

Surmay bu qaro yuzni borib ravzalarig'a,
Armonda yurib, lek buzug' kulbada kettim.

Har jon kelar-u ketgusidir, bilsam oni ham,
Ketmascha yurubon, yana g'urbatzada kettim.

Horis bo'libon dunyoda yurdi necha gumroh,
Uryon kelibon munda, yana arbada kettim.

G'ofil kishilar kechayu kunduz tilagay mol,
Dunyo ila dinni sotibon, g'amzada kettim.

To yorini xayol ayladi Mashrab, ko'zin ochti,
Yuz dard-u alam birlaki, mehnatzada kettim.

* * *

Ketti qaror-u, sabr-u hush, qolmadi tanda toqatim,
Tun-kun ila ziyodadur mehnat-u, dard-u ofatim.

Oh urubon qayon ketay, tog'-u tosha boshim uray,
Boshima ming balo-yu g'am – kunda turur alomatim.

Zarracha qolmadi yurak, kuydi-yu bo'ldi ham ado,
Ko'zdagi yosh-u rangi zard – ushbu erur halovatim.

Hoji-yu muftini yig'ib, omi-yu shayx-u, ham murid,
Barchasidan yuz o'gurub, ishqiy erur malomatim.

Barchaga – mol-u johini, ne'mat-u mulk-u joyini,
Manga beribdur ohini, ushbu turur salobatim.

Ishq emas balo ekan, mehnat-u, dard-u oh ekan,
Mashrabi benavo ekan, kun-kundin ortar ofatim.

* * *

To olami zohirg'a kelib man guzar ettim,
Tark ayladimu jumlani qat'i nazar ettim.

Ahvoli dilim aytg'ali bir mahrame topmay,
Zulmingni qarindosh-u g'amingni padar ettim.

Bir qushki cho'loq san sari parvoz etayin deb,
Hajr o'qlarini jonga suqub, bol-u par ettim.

Dushmanga chu harb etmak uchun chora topolmay,
Do'stim qo'lini tuttim-u tiyg'-u tabar ettim.

G'am shomida qalbinga guzor etti xayoling,
Ko'z yoshi – yurak qoni bilan mohazar ettim.

Savdoyi sari zulfing uchun necha mahaldur,
Jon kishvarini buzdim-u, zer-u zabar ettim.

Bir martabada turmas emish shoh ila darvish,
Bas, jandani kiydim, o'zimi darbadar ettim.

Ko'tahnazar el bilmasa deb xasta bu Mashrab,
Ming ma'nini bir nukta bilan muxtasar ettim.

* * *

Netgum, sanamo, ishqing o'tida vatan ettim,
Har tori mo'yim sham' kabi shu'lazan ettim.

Qon yig'ladi ko'z, qoldi tanim qon Arasinda,
Har qatrayi tan tog'ida la'li Yaman ettim.

G'am tog'in alam teshasi birlan qozadurman,
O'lguncha, xayolingni uyub Ko'hkan ettim.

Jannat bilan Kavsar suvini og'zima olmay,
La'ling g'ami zahr erdiki, shahdi dahan ettim.

O'tlar tutoshur gar nafas ursam hama jong'a,
Ishq ahlig'a o'tlig' yurakimni chaman ettim.

Sayd o'lg'usi har kim kelur olding'a, qutulmas,
Nevchunki, ko'ngil sho'lasi birlan rasan ettim.

Sayr ayladi ul gulshani ishq ichra navolar,
Har bulbul-u to'ti edi, zog'-u zag'an ettim.

Mashrab tanining zaxmlari bo'ldi gulafshon,
O'ldum g'ami ishqingda chu guldin kafan ettim.

* * *

Dil dashida g'am ohularig'a vatan ettim,
G'amzang o'qi to lolalar ochti, chaman ettim.

Ishq ahli maning sori kelurg'a bu erur yo'l,
Har yerda tarab gullari erdi, vatan ettim.

Nayson kabi ko'zdin yog'adur ashki ravonim,
Sadqangga yurak qonini la'li Yaman ettim.

Mehring qushi ko'nglim qo'lidan ajramasun deb,
Jon nishtasi birlan oyog'idan rasan ettim.

Jonimg'a nigohing o'qidin gullar ochilsa,
Sayring'a ani nastaran-u yosuman ettim.

Rasvolig' o'tin balki o'zing'a yoqadurman,
Jismimg'a samandar kabi o't pirahan ettim.

Mashrab, bu so'zing topdi saning bo'yi shahodat,
Qonlig' tanima ishq libosin kafan ettim.

* * *

Jumla xalq toatdadur, man, bas, xato qildim, Karim,
Neqlarning xokini diydamga jo qildim, Karim.

Bir duo aylang, manga hojatbaror bo'lg'aymukin,
Dilsiyolarni o'zimga oshno qildim, Karim.

Obi rahmat yoki bo'lgay yoki bo'lmas har taraf,
Ro'siyohlik birlan yuzumni qaro qildim, Karim.

San agar rahmat bilan Mashrab gunohin yopmasang,
Ro'zi Mahsharda bu jonimga jafo qildim, Karim.

* * *

Adam iqlimidin keldim, tamoshoyi jahon ko'rdum,
Ko'zum g'ayrat bilan ochtim, hama ayni ayon ko'rdum.

Yurub bodi sabodek har taraf olamda sargardon,
Chamanda bulbul-u goh yosuman, ham arg'uvon ko'rdum.

Xudoning qudrati ko'ptur, jahonda har taraf boqsam,
Birovni ham gado, ham birni man shohi shahon ko'rdum.

G'ururi davlati shohiy o'tar chun barqi bir soat,
Faqiri benavolig'ni ajoyib, xo'b amon ko'rdum.

Hayotingni g'animat bil necha kun ushbu olamda –
Ki, vaqti navbahor o'tti, yana vaqti xazon ko'rdum.

Nashot-u ayshi olamni baqosi yo'q erur aslo,
Birovni hasrat-u g'amda, birovni shodmon ko'rdum.

Agar Jannat tilar bo'lsang saharlik ista, ey Mashrab,
Saharxezning makonini Bihishtı jovidon ko'rdum.

* * *

Shohi jahonim, ishqingda o'ldum,
Oromi jonim, ishqingda o'ldum.

Kimdin o'rganding muncha jafoni,
Ey nuktadonim, ishqingda o'ldum.

To «qoba qavsayn»⁸¹ sharhi qoshingdir,
Abro' kamonim, ishqingda o'ldum.

Qaqnusga o'xshab nola qilurman,
O'rtandi jonim, ishqingda o'ldum.

Bir rahm qilg'il, holimni so'rg'il,
Nomehribonim, ishqingda o'ldum.

⁸¹ Qoba qavsayn – ikki yoy demak bo'lib, Najm surasi, 9-10-oyatlariga ishora: mazmuni: 9-10. «O'rtadagi masofa ikki yoy miqdoricha, hatto yanada yaqinroq bo'ldi, shu asnoda (Alloh) vahy etgan narsani bandasiga vahy qildi».

Yorim, sanga man chokar bo'loyin,
Sohibqironim, ishqingda o'ldum.

Mashrabga bir boq, jon labg'a yetti,
Ruhi ravonim, ishqingda o'ldum.

* * *

Ko'rdum yuzungni devona bo'ldum,
Aql-u hushumdin begona bo'ldum.

Tortib jafolar o'lsam ko'yingda,
Tonmasman aslo – mardona bo'ldum.

Kavsar sharobi yodimga kelmas,
La'li labingdan mastona bo'ldum.

Yumdum ko'zumni sandin bo'lakdin,
Kechtim baridan, begona bo'ldum.

Ko'rdum tushumda sham'i jamoling,
Kuydum charx urub parvona bo'ldum.

Ishqing mayig'a pur bo'ldi jismim,
Ham soqi-yu ham paymona bo'ldum.

Bir qatra erdim, cho'mdum dengizga,
Kirdim sadafg'a – durdona bo'ldum.

Kuydurmasa o't, bo'lmas yog'och cho'g',
Ishq o'ti birlan hamxona bo'ldum.

Bo'ldum fano man tufrog' ichinda,
Bir dona erdim, ming dona bo'ldum.

Ul yuz o'tida bud bo'ldi nobud,
Obod edim man, vayrona bo'ldum.

Kuydas dedilar ma'murayi ganj,
Ishqing o'tida so'zona bo'ldum.

Tegdi ko'zingdan jonimg'a ming o'q,
Dasht erdim avval, gulxona bo'ldum.

Bir necha yildur yordin judoman,
Topmay man oni hayrona bo'ldum.

Sangi malomat tegdi boshimg'a,
Yaxshi-yomong'a afsona bo'ldum.

Mashrabg'a may sun mayxona ichra,
Kechtim hamadin, rindona bo'ldum.

* * *

Dunyoni pushtipo urub, Adhami benavo o'zum,
Avji falakda yurugon kavkabi purziyo o'zum.

Banda- umam⁸², umam o'zum, na minnat o'zga'din taqi,
Yo'qtur tabiba hojatim, dardima ham davo o'zum.

Man tilabon didorini ko'hi Tur uzra dam-badam,
Musodayin aso olib tunqotari⁸³ Xudo o'zum.

Kufr ila din mazhabida hech kima yo'qtur nisbatim,
Ham sanam-u, ham oshiq-u, ham shah-u, ham gado o'zum.

Majnuni benavo demang, layl-u nahorda bo'zlasam,
Laylisini so'rog'lag'an Majnuni benavo o'zum.

Hur-u, Bihisht-u Kavсарing - ko'zima bir quruq rabot,
Vaslinga yo'l topay desam, rahra-vu rahnamo o'zum.

Asli nasabim so'rasang bir qora qulni o'g'liman,
Bahri muhabbat ichida gavhari bebaho o'zum.

⁸² Umam - 1) ummatlar. 2) bir tilda so'zlashuvchi insonlar. 3) bir payg'am-barga tobe kishilar. 4) Rahimbobo Mashrabning taxalluslaridan biri.

⁸³ Tunqotar - podshoh qarorgohining tungi qorovuli, tungi qo'riqchi.

Mashrabi Mahdiy⁸⁴ aytadur: olami bevafo aro
Bir buti bebadal uchun oshiqi mubtalo o'zum.

* * *

Masti jomi vahdatam, jono, sanga man zor o'zum,
Shoribi xamri «Alast»am,⁸⁵ oshiqi diydor o'zum.

«Rabbi, Ariniy»⁸⁶ dedi Musoyi Kalim, hech yetmadi,
Ishqidin nolon bo'lubon kechalar bedor o'zum.

Ul Xalilullohni soldi o'ty'a Namrudi la'in,
Sayrar erdim ul zamon bulbuli afgor o'zum.

⁸⁴ Mahdiy – Mashrabning Pir Ofoq Xuja Eshon qo'yib bergan laqablaridan bo'lib, «hidoyat qilingan, hidoyat topgan, hidoyatga erishgan, to'g'ri yo'lga sazovor bo'lgan» degan ma'nodadir. Qiyomat yaqinlashganda chiqishi haq bo'lgan zot ham Mahdiy deyiladi.

⁸⁵ «Shoribi xamri «Alast» – «Alast», ya'ni «Alastu birobbikum?» («Men emasmanmi sizlarning Rabbingiz?») mayining ichuvchisiman. A'rof surasi, 172-oyatiga ishora: mazmuni: «(Ey Rasulim!) Vaqtida Rabbingiz Odam farzandlarining pushti kamarlaridan (o'tgan va bo'lajak) zurriyotlarini (zarralar holida) chiqardi va ularni o'z-o'zlariga guvoh qildi: «Men sizlarning Rabbingiz emasmanmi?» (dedi). Ular: «Ha, (Sen Rabbimizsan)! Biz guvoh bo'ldik», dedilar. (Bu esa dunyoda kufarga ketib) qiyomat kunida: «Biz bundan bexabar edik» demasliklaringiz uchundir».

⁸⁶ «Rabbi, Ariniy» – Menga (O'zingni) ko'rsat; A'rof surasi, 143-oyatiga ishorat: mazmuni: «Muso Biz (Ibodat uchun) belgilagan muddatda kelganida va Rabbi unga (hotifdan, ilohty kalom la) so'zlaganida (Muso munajat qilib): «Yo Rabbim! Menga (O'zingni) ko'rsat, Senga qarayin», dedi. (Alloh:) «(Sen toqat qilib dunyo ko'zi bilan) Meni aslo ko'ra olmassan. Lekin toqqa nazar sol, agar u o'z o'rnida qola olsa, sen ham Meni ko'rursan», dedi. Rabbi (ning jamoli) u toqqa tajalliy etganida uni chilparchin qilib yubordi va Muso behush bo'lib (yerga) yiqildi. Hushiga kelgach: «Sen pok va munazzahsan (Oliyisan! No'rin so'rovim uchun) Senga tavba qildim va men tylon keltirganlarning avvaliman!» - dedi».

Yusufi zindonig'a bo'ldi muyassar toj-u taxt,
Hasratida misli Ya'qub diydasi xunbor o'zum.

Yetti g'abroding* o'tub, to'qqiz falakdin ham taqi,
Qurbi Haqni ko'zlagan ul Ahmadi Muxtor o'zum.

Birligingga man sig'indim, yo Ahad, Sandin madad,
Mashrab aytur: yo Iloho, barchadin bezor o'zum.

* * *

Ishq vodisidin bir kecha man hay-halab o'ttum,
Monandi nayiston gulig'a o't qalab o'ttum.

Ofoqni bir lahzada kezdim, na ajabdur,
Mino tog'idin akka sifat hakkalab o'ttum.

Ottim fashi dastorini devonalig' aylab,
Parvona sifat jonimni o'tqa qalab o'ttum.

Bildimki vafosi yo'q ekan ushbu jahonni,
Mardona bo'lub, balki, etak siltalab o'ttum.

Dunyo yasanib, jilva qilib oldima keldi,
«Borg'il nari!» deb ketig'a bir shattalab o'ttum.

* Yetti g'abro - yetti qavat yer.

Bildimki onı dushmanı makkorayı ayyor,
«Lo»⁸⁸ tırnog'ı birlan yuzını tırmalab o'ttum.

Mardoni Xudo dediki: «Dunyo mayı achchig'»,
Achchig'ligini bilmak uchun bir yalab o'ttum.

Nafs kofiri birlan tun-u kun qildim urushni,
«Tanho»⁸⁹ qilichi birlan urub, qiymalab o'ttum.

Xomush pichog'in har dam oning bo'g'zig'a qo'ydim,
Cho'g' nayzasi birlan ko'zini nayzalab o'ttum.

Devonayı Mashrab, bu so'zung dardga davodur,
Oshiq elining ko'nglig'a bir o't qalab o'ttum.

* * *

Saning vasling tilab dunyoga bir «sohib azo» keldim,
G'amingni dilga jo aylab, alamga oshno keldim.

Agarchi ko'ngul oldurdım, ko'ngulni uzmadım andin,
Sabab buldur: nekular diydasiga to'tıyo keldim.

⁸⁸ Lo - Lo Iloha illalloh, demakdir.

⁸⁹ «Tanho» qilichi - Ankabut surasi, 45-oyatidagi «Innas-solata tanho 'anil fahshoi val-munkar» - «Albatta, namoz fahsh ishlar va yomonliklardan qaytarur» hukmiga ishorat. Bu o'rinda «Namoz qilichi» ma'nosidadir.

G'aming boshimg'a tushdi, bir ajoyib sho'rishi savdo,
Azal kundin netay, naylayki, man baxti qaro keldim.

Ki sansiz ikki dunyoda tiriklikni netay, jonon,
Karamlik podshohimsan, yo'lungga bir gado keldim.

Oqiz rahmatni daryosin g'ariblar ustiga, yo Rab,
Agarchi yo'lunga sar to qadam g'arqi gunoh keldim.

Kirib daryoyi rahmatga, mudom g'arqob edi jonim,
Haqiqat bahrida qolgan duri qiymat baho keldim.

Qanoat shahriga kirdim, tamoshoyi jahon qildim,
Vujudimni urub barham, bu olamdin pano keldim.

Rafiq har kim bilan bo'ldum, savoli oxirat qildim,
Baharnav'ida bo'lsam, ummati ul Mustafo keldim.

Ilohiy, Mashrablingni yaxshi insonlarga hamdam qil,
Gadolik ixtiyor ettim yo'lungda, podsho keldim.

* * *

Firoqing o'tida, ey guluzor, yig'larman,
Tilab visolingi tunlar zor-zor yig'larman.

Netay, na chora qilay, vaslingga yetolmasman,
Firoq dashtida chuabri navbahor yig'larman.

Gahi tushumda ko'rub gul yuzung Zulayhodek,
Dilimni pora qilib, lolazor yig'larman.

G'arib-u bekas-u bechora hamdamim yo'qdur,
Tushub bul g'amzada ko'nglumg'a yor, yig'larman.

Qani musohibi hamdam, qani qadrdonlar,
Qani muhib-u, qani do'st-yor, yig'larman.

So'rog'ladim bu jahon mulkini saropoyin,
Topilmadiki saningdek nigor, yig'larman.

Qayon boray, tugatay kimga aytibon dardim,
Yurokim o'rtanibon, pursharor yig'larman.

Tavakkul ayla Xudo qismatig'a, ey Mashrab,
Tanimda jon boricha intizor yig'larman.

* * *

Dargohinga bir ojizi afgor kelibman,
Arzi dilimi aytgali chun zor kelibman.

Yo'qdur mani ilkimda sanga tuhfayi loyiq,
Juz zilli gunah, el ichida xor kelibman.

Rad qilma, qabul aylaki, sharmandalig'imdin,
Rasvoyi jahon, ko'cha-vu bozor kelibman.

Bozori jahon ichra kelib shahrni adamdin,
Jon naqdi bilan sanga xaridor kelibman.

Lutf birla karam ayla-vu dardimg'a davo qil,
Darmon tilabon man sanga bemor kelibman.

Zoriyi tavallo qiladur Mashrabi miskin,
Och pardanikim, tolibi diydor kelibman.

* * *

Tinmayin yurdum bu g'am dashtida hayronlik bilan,
O'xir umrum o'tti, sad afsus, nodonlik bilan.

Bir guli shodim ochilmay baxt gulistonni aro,
Hayf, umrum oqibat o'tti parishonlik bilan.

Baski ilmi hol-u qolning yo'lida qilsang amal,
Ushbu mullolar bari buxl-u havodorlik bilan.

Necha mullo ilm o'qub, rohi shayotinni topib,
Chun ribo-vu rishvani yerlar xushdorlik bilan.

Rost so'z aytsang alarga zarra qilmaslar qabul,
«Kufr ayting!» deb uralar necha ozorlik bilan.

Mashrabo, har bir so'zungdur gavhari qimmatbaho,
Aytma bul so'zlarni har nokasga nodonlik bilan.

* * *

Bu olamda o'zumdek siynasi afgor topmasman –
Ki, rozim aytg'ali bir mahrami asror topmasman.

Firoqing dashtida izlab mudomo zor-u sargardon,
Labing zilolidin paymonayi sarshor topmasman.

G'amu ishqing mani oxir yurokim ayladi sad chok,
Visoling zavqini bir lahzaye, bir bor topmasman.

Tamomi rozi dilimni demakka izladim mahram,
Bu sahroyi Xo'tan kezib, dili hushyor topmasman.

Biyobon bulbulidek, Mashrabo, hech yo'qtur oromim,
Qo'nay desam chamanda bir guli bexor topmasman.

O'lduroyin dermusan yo kuyduroyin dermusan?
Boshima yuz ming balolar kelturoyin dermusan?

Ko'zlaring jallod etib, mujgonlaring bedod etib,
Kashmiri til birla holimni so'royin dermusan?

Yuz tuman bog'i jahon yuzini bir-bir ko'rsatib,
Ka'bayi ko'yingga oxir borduroyin dermusan?

Osmondin yerga tashlab, xalq aro rasvo qilib,
Qush kabi bol-u parimni yulduroyin dermusan?

Shohbozi lomakon ko'ngul qushini ovlabon,
Tabl urub, dolboy⁹⁰ qoqibon qo'nduroyin dermusan?

Man shahidi ishqman, o'lsam kafang'a chulg'amang,
Ul qizil qon birla qo'ynum to'lduroyin dermusan?

Mansuri Hallojdek ichib sharobi an-tahur,
Sudratib dor ostiga olib boroyin dermusan?

Ishq aro dard-u balolarniki solding boshima,
Mashrabingni ishq o'tida kuyduroyin dermusan?

⁹⁰ Dolboy – ovchi ov qushini qo'lga keltirish uchun unga ko'rsatib chaqliradigan go'sht, do'vov.

* * *

Ey maning nozik nihol oromi jonim, qaydasan?
Bul ko'ngul bo'stonida g'uncha dahonim qaydasan?

Necha yillar bul ko'ngul mushtoq erur diydoringa,
O'rgulay, ey dilbari shirin zabonim, qaydasan?

Ayrib man yordin, bir necha kun bo'ldum judo,
Axtarib keldim sani, sarvi ravonim, qaydasan?

Hol-u zorim ko'p yomondur, kelmasang bir yo'l so'rab,
Ey maning xush mehribonim – yori jonim, qaydasan?

Ko'zlarim giryon bo'lub, qoldim bu g'am sahosida,
Hasratingda chiqti bul oh-u fig'onim, qaydasan?

Tashnalabdur Mashrabin, bo'ldi yurak-bag'ri kabob,
Furqatingda chashmayi obi ravonim, qaydasan?

* * *

Ey gul badanim, gul yuzunga banda bo'loyin,
Qurboni shakarablari purxanda bo'loyin.

Ruxsori gulungdin san agar parda ko'tarsang,
Ko'nglum ochilib, bulbuli nolanda bo'loyin.

Mastona ko'zung nogah agar yodima tushsa,
«Hu-hu» qushidek kechalar go'yanda bo'lovin.

Kuydurdi mani bir boqishing, dilbari ra'no,
Hayrat bila man oshiqi sharmanda bo'loyin.

Pardangni olib man sari gar birgina boqsang,
Ul dam mani motamzada dar xanda bo'loyin.

Bul Mashrabi bechoraga har kez nazar etsang,
Man bandayi ul nargisi purxanda bo'loyin.

Yig'lasam, vaqti duo bo'lg'aymukin?
Ko'z yoshim dardga davo bo'lg'aymukin?

Bodayi ishq-u muhabbatdin ichib,
Shavkati dunyo judo bo'lg'aymukin?

Yig'lamoqdin o'zga imkon qolmadi,
Yordin manga nido bo'lg'aymukin?

Qaysi bir dardimni aytay, do'stlar,
O'lmayin dardim ado bo'lg'aymukin?

Mashrabo, kuydurdi yor, holim xarob,
Arz etarg'a dodxo bo'lg'aymukin?

* * *

Yorning ko'yida o'lg'an bormukin?
Bir o'lub, qayta tirlg'an bormukin?

Yorning vaslini izlab, charx urub,
Termulub, yo'llarda qolg'an bormukin?

Qatl qilmoqg'a hukm etg'onida,
Yolborib bo'ynini sung'an bormukin?

Shohbozi lomakon – sultoni ishq,
Tabl urub dolboyg'a qo'ng'an bormukin?

Necha yil Ofoq Xojam xizmatida,
Shul Xo'tan dashtida yurg'an bormukin?

Man kabi tarso-vu rasvolar bo'lub,
Bo'ynig'a zunnor solg'an bormukin?

Tongla Mahsharda yig'ilsa jumla xalq,
Oh urub Mahsharni buzg'an bormukin?

Kecha-kunduz zor birlan yig'labon,
Ko'z yoshi Jayhuncha oqg'an bormukin?

Dod etar Mashrab Xo'tan sahrosida,
Bir zamon dodig'a yetg'an bormukin?

* * *

Mandin salome ba so'yi jonon,
Ey bod, yetkur arzi g'aribon.

Ham dardmandam, bexonumonam,
Jono, tu budi dardingga darmon.

Harchand mohi qurbon kelodur,
Har dam qilurman jonimni qurbon.

Ey do'st, tu rafti, to diyda ro'yat,
Yolg'uz qolibman dar shahri hijron.

Az duriyi tu namonda sabram,
Emdi ketarman taxti Sulaymon.

Bechora Mashrab kuydi g'amingda,
Monandi zulfat holim parishon.

Ay (ا) – alifdek qomatingdin ibtido qildim bukun,
Be (ب) – baloyi dog‘i darding dilga jo qildim bukun.

Te (ت) – tilovat qilg‘ay erdim oyati ruxsoringi,
Se (ث) – savobi xatmi Qur‘on intiho qildim bukun.

Jim (ج) – jamolingni ko‘ray deb keldim, ey shohi jahon,
He (ح) – hayotim boricha man iltijo qildim bukun.

Xe (خ) – xaloyiq ichra xush xulq-u nekulik sandadur,
Dol (د) – dilni olg‘uchig‘a oshno qildim bukun.

Zol (ذ) – zoil bo‘lmasun deb har zamon mehring saning,
Re (ر) – raboting ichra ta‘miri vafo qildim bukun.

Ze (ز) – zulfung shomidin yig‘lab yurub shom-u sahar,
Sin (س) – selobi sirishkimni raho qildim bukun.

Shin (ش) – shakarlig‘ lablaringdin mehribonlig‘ ko‘rmadim,
Sod (ص) – sabrim qolmadi, oh-u navo qildim bukun.

Zod (ض) – zoye‘lig‘ bilan umrum o‘todur oqibat,
To (ط) – tole‘sizlig‘imdin ko‘p xato qildim bukun.

Zo (ظ) – zolim ko‘zlarining g‘amzasi qildi xarob,

Ayn (ع) – aziz jondin kechib, jonim fido qildim bukun.

G‘ayn (غ) – g‘ariblarg‘a tarahhum qilg‘il, ey sultoni husn,

Fe (ف) – farog‘at birlan arzimni ado qildim bukun.

Qof (ق) – qurbat vaslidin bo‘ldi madadkorim Xudo,

Gof (ك) – gulzorida ayni muddao qildim bukun.

Lom (ل) – labing – kavsar, tshing – gavhar, xati la‘ling o‘qub,

Mim (م) – mehrobi qoshingg‘a iqtido qildim bukun.

Nun (ن) – na bo‘lg‘ay birgina ko‘rsam jamoling, ey pari,

Vov (و) – va‘da, dilbarim, ko‘ksunga jo qildim bukun.

He (ه) – hazil ermas kishi dog‘ini pinhon aylasa,

Lom-alif (ل) – lola sifat choki qabo qildim bukun.

Yo (ی) – yorim, dilbarimg‘a ducli ohim sardini,

Hamza sokin (ء) aylabon so‘yi samo qildim bukun.

Pardayi ismatda saqla Mashrabi bechorani,

Dilrabo nomahramimni oshno qildim bukun.

* * *

Xojalig' oson erur, mardi Xudo bo'lmoq qiyin,
Haq Taoloning O'zig'a oshno bo'lmoq qiyin.

Pirga qo'l berdim dema, kel, san dilingni sof qil,
Mahzi zohir surat ila begunoh bo'lmoq qiyin.

Soch-saqoling oqarib, chun eshakingning yolidek,
Emdi pirlig' keldi, mundog' podsho bo'lmoq qiyin.

Ba'zilar mo'min bo'lub ummatlig' lofini urar,
Lek masti borgohi Mustafo bo'lmoq qiyin.

Tashla misvok-u, fash-u dastorni, Mashrab, bukun,
Dilda darding bo'lmasa, yodi Xudo bo'lmoq qiyin.

* * *

Rahravonlar kettilar, man munda tanho boraman,
Ruhi jumla anbiyoga mag'firatxoh boraman.

Ko'p gunoh qildim, yurubman payravi nafsi havo,
Bir Xudodin qo'rqushumdan Ka'batulloh boraman.

Yaxshilar birlan yurub, man nega toat qilmadim,
Naylayin, foni jahondin dasti kutoh boraman.

Oftobi du jahondin bahra olmay zarraye,
Bu Lahabdek xushk lab az peshi daryo boraman.

Tashnalik odat qilib ol ul Nabiy avlodidin,
Man umid birlan «**Sharoban an-tahuro**»⁹¹ boraman.

Tiyg'i uzlat birla Fir'avn farqini barbod etib,
«**Rabbi, Ariniy**»⁹² deb Musodek Turi Sino boraman.

Obro'yi du jahon yaxshi amaldur, Mashrabo,
Man hamon dasti tihy oxiri dunyo boraman.

* * *

Xojatim bor noravo, man yig'lamay kim yig'lasun?
Dilda dardim bedavo, man yig'lamay kim yig'lasun?

Bul sababdin dod etarman Xoliqim dargohig'a,
Yetnasa doding'a Shoh, man yig'lamay kim yig'lasun.

Zulmati motamda qoldim bul xatarlik yo'l aro,
Bekas-u berahnamo, man yig'lamay kim yig'lasun?

⁹¹ Aslida «**sharoban tahuro**»; Inson surasi, 21-oyatdan: «**Va saqohum Robbuhum sharoban-tahuro**»; ma'nosi: «**Rabbilari ularga behad pok bir (oxirat) sharob(i)ni ichlirur**».

⁹² A'rof surasi, 143-oyatdan: «**Rabbi, Ariniy anzur ilayka**»; ma'nosi: (Muso munajot qilib): «**Yo Rabbim! Menga (O'zingni) ko'rsat, Senga qaraytn, dedi.**

Vasvas aylabdur la'in Ofoq Xojam mahbubini,
Qilmasam andin judo, man yig'lamay kim yig'lasun?

Toshkand borib, Azozil birla qilg'um man masof⁹³,
Bermasa yoriy Xudo, man yig'lamay kim yig'lasun?

Man duoyi xayr qildim, rahbarim amr ettilar,
Qilmasa Haq mustajob, man yig'lamay kim yig'lasun?

Yetmish yillik toat-u, xayr-u saxovatlar bilan,
Ketsa mundin ro'siyo, man yig'lamay kim yig'lasun?

Gar umid birlan kelib, ketsa bu Mashrab noumid,
Bo'lmasa mushkulkusho, man yig'lamay kim yig'lasun?

* * *

Ey kasal, boshingni ur – yoningda Luqmon ketmasun,
Hech kim mandek bu kun choki giribon ketmasun.

Onqadar zikrig'a moyil bo'l, agar chin bandasan,
Xonayi ko'ngulni tang tutma, bu mehmon ketmasun.

Marg osondur bu yo'lda, bandalik qilmoq qiyin,
Ketsa jon ketsun, vale mo'mindan iymon ketmasun.

⁹³Masof - jang, urush.

Yo'lda qolsa, ko'za sinsa, arzariga arzimas,
Hech kimini ko'zasi dar zaxmi xumdon ketmasun.

Bandaning aybini kim qildi, Xudo qahr aylagay,
Hech kishi dunyodin ammo g'arqi isyon ketmasun.

Avvali mo'min kelib, bir lak muridg'a qo'l berib,
Oxiri chu Barsiso hamrohi shayton ketmasun.

Barcha ish oson erur, Mashrabki, mo'minlik qiyin,
Beimon hech kim bu dunyodin go'riston ketmasun.

* * *

Botni sho'ridalarni kimiyo qil, ey Xudo,
Ko'zda yoshini duri qimmatbaho qil, ey Xudo.

Himmate bergilki, chun yodingni man doim qilay,
Yo'l adashgan bandalarni oshno qil, ey Xudo.

San o'zung bandam debon boqq'ul – karam, lutf aylabon,
Nafsi sarkashdin bu bandangni judo qil, ey Xudo.

Bosh ko'tarmas hujrayi torik – lahaddin ul zamon,
Bandalarni hamrahi ul Mustafo qil, ey Xudo.

Mashrabi sho'rida keldi bosh urub dargohinga,
Yo'lda qolg'on bandalarni avliyo qil, ey Xudo.

* * *

Ey falak, qilding mani ul mehrubonimdin judo,
Bulbuli sho'rida yanglig' gulsitonimdin judo.

Naylayin, qilding mani oxir g'arib-u benavo,
Mubtaloyi g'am qilib, ko'ksunda jonimdin judo.

Qumri yanglig' bandalik tavqini bo'ynumg'a solib,
Termulub hayron edim, sarvi ravonimdin judo.

Oh urub qon yig'lasam, ayb aylamang, ey do'stlar,
Man bo'lubman to'tiyi shirin zabonimdin judo.

Ko'h ba ko'h, sahro ba sahro, Mashrabo, yurmoq nadur,
Chug'zi bevayronadurman, oshyonimdin judo.

* * *

Xush qoling, man emdi ketdim, ey yoronlar, alvido!
Boshima tushdi g'ariblik, orifonlar, alvido!

Bo'lmag'ay erdi avalda koshki ayyomi ishq,
Dog'i hijron o'rtadi, ey nuktadonlar, alvido!

Keldi ayyomi bahor-u sabza bo'ldi yer yuzi,
Etti paydo loladek dog'i nihonlar, alvido!

Gar falak kuydursa mundog' necha kunlar aylanib,
Bul jahonda qolmag'ay nom-u nishonlar, alvido!

Nuri diydami, quvvati jon-u dilimsiz, do'stlarim,
Yig'lamoqdin ko'zlarimdin oqti qonlar, alvido!

Har na bo'lsa, Mashrabi bechoradin aylang bihil,⁹⁴
Xush kalomi bulbuli bog'i jahonlar, alvido!

* * *

Ey sabo, mandin degil sarvi ravonimg'a duo,
Gulshani vaslig'a borsang, mehrubonimg'a duo.

Qomatim nundek bo'lubtur dog'i hijroni bilan,
Kuydurub a'zoyi borim, dilsitonimg'a duo.

G'unchadek labdin takallum aylabon jonim olur,
So'zlari durru guhar shirin zaborimg'a duo.

Naqdi jonim xirmanin ishq ila toroj aylabon,
Man hazin yuz shukr etib, ul rozdonimg'a duo.

⁹⁴ Bihil - kechirish, afv etish, bag'ishlash.

Kor-u borim doimo g'am birla, Mashrab, muttasil,
Mushkul ishlarni yechar davlatnishoping'a duo.

* * *

Agar oshiqlik'im aytsam, kuyub jon-u jahon o'rtar,
Bu ishq sirrin bayon etsam, taqi ul xonumon o'rtar.

Kishiga ishq o'tidin zarrayi tushsa, bo'lur giryon,
Bo'lur besabr-u betoqat, yurak-bag'ri hamon o'rtar.

Nechuk toqat qilay, do'stlar, bu dard birlan bo'lub hayron,
G'amim boshqa, alam boshqa, yurakimni nihon o'rtar.

Mani bexonumon tinmay kuyub har dam firoqingda,
«Nigoro!» deb o'zing aytsam ki, shavqingdin zamon o'rtar.

Qayu til birla, ey jono, saning vasfing bayon aylay,
Tilim lol-u ko'zum giryon, so'ngaklarni chunon o'rtar.

Na qattiq kun ekan, dilbar, visolingdin judo bo'lmoq,
Maning ohim o'tig'a bul zamin-u osmon o'rtar.

Yurakda dard-u g'am qat-qat, ki manda qolmadi toqat,
Agar bir zarrasin bul vaqt desam, ishq bayon o'rtar.

Bu dard birlan xarob o'ldim, kelib holimni so'rmaysan,
Unum chiqsa yurakdin, bul tan-u jon, ustuxon o'rtar.

Bu Mashrab dardini, yo Rabki, hech kim boshig'a solma,
Agar Mahsharda oh ursam, Bihishti jovidon o'rtar.

* * *

Shahd-u shakardin ortug'um, oromi jonim keldilar,
Ko'ngul uyini ko'rgali ruhi ravonim keldilar.

Ketib edi aql-u hushum, bilib tururlar xohishim,
Yo'qdur alardek hech kishim, shirin zabonim keldilar.

Soqiy, manga sungil qadah, maxmur edim man ishqida,
Shahri vujudim taxtig'a shohi jahonim keldilar.

Yod aylar erdim goh-goh, kelgaymu deb ul podshoh,
Bo'ldi yuzum monandi koh, ul dilsitonim keldilar.

Doim anga hayron edim, ishqida sargardon edim,
Man Mashrabi giryon edim, ul yori jonim keldilar.

* * *

Maning oh-u fig'onimg'a o'shal payki sabo yig'lar,
Taassuf aylabon, bag'ri kuyub shoh-u gado yig'lar.

Yurokim porasini tongla ochsam, xalqqa ko'rsatsam,
Shafoat aylamasdin ilgari ul Mustafo yig'lar.

Musibat dostonidin agar daftar ochar bo'lsam,
Abu Bakr-u Umar, Usmon, Aliyul-Murtazo yig'lar.

Bu dunyo g'urbatidan hech forig' bo'lmadi ko'nglum,
Biyobonlarda oh ursam, Husayni Karbalo yig'lar.

O'shandog' toj-u taxtini qo'yub anvoyi nuroni,
Sulaymon holatimg'a Osaf ibni Burxiyo yig'lar.

O'shal nozuk adoning hajriga kim muftalo bo'lsa,
Saharlar nola aylab, o'rtanib, motamsaro yig'lar.

Yurakning dardini ochib birovga ko'rsatib bo'lmas,
Mani baxti qaroning holiga baxti qaro yig'lar.

Sinamni chok etib, go'rdin ko'tarsam xasta boshimni,
Kuyarlar mo'min-u kofir, hama vohasrato yig'lar.

Hama oshiqlaring birlan turarman bir taraf tongla,
Xudo qozi bo'lub so'rsa, bu Mashrab dodxo yig'lar.

* * *

Sani Layli-yu ra'nodek ajoyib dilrabo derlar,
Mani Majnuni shaydodek ko'yingda bir gado derlar.

Kecha-kunduz eshigingda fig'on-u nolalar qilsam,
Ki harchandi navo qilsam, hanuzam benavo derlar.

Borib so'rdum tabiblardin: «Bu dardimg'a davo bormu?»
Alar ayturki: «Ey nodon, bu dardi bedavo derlar!»

Boqibon ul pari ko'z uchidin yuz noz qilib o'tti,
Ruhi chun ul mahi tabonni anvorul-hudo⁹⁵ derlar.

Tafarruj aylabon nogah nazar qilsa go'ristong'a,
Qo'pub go'rdin hama odam, hama: «Vo hasrato!» – derlar.

Qani Layli, qani Majnun, qani Shirin bilan Farhod,
Alar o'tti bu olamdin, bu olam bevafo derlar.

Itini xoki poyiniki Mashrab ko'ziga surtti,
Nido keldiki olamdin: bu ko'zga to'tiyo derlar.

* * *

Na hojat hajji akbar, Koshg'ar uzra mazorim bor,
Ziyoyi chashmima xoki daridin surmazorim bor.

⁹⁵ Anvorul-hudo – hidoyat nurlari.

Mijam jorub etib, ko'z kosasidan suv sepay derman,
Bihisht ayvoni yanglig' soz etmak ixtiyorim bor.

Manga qismat azaldandur yemak dard-u alamlarni,
Bu ishrat gulshanida zulm elidin g'amgusorim bor,

Iti ichkan yalog'ida manga ham to'ma bergay deb,
Tilab Kavsar sharobin zuhd eli yanglig' xumorim bor.

Mani ko'rsa qochodur shayxul-islom Ahraman yanglig',
Nechun, bo'ynung'a zulfi ton chirmashg'an tumorim bor.

Azaldin man dili g'amgin xaloyiq xaylini sevdim,
Shahid qonini sipqorg'on shahanshohlardin orim bor.

Tanim tarong'idur, har yonda yuz ming soyayi ar-ar,
O'shal oh-u ko'zu g'am tog'i uzra sarvzorim bor.

Mani Mashrabni bo'ynini iting zanjirig'a bog'lab,
Erur davlat ayog' ostida sudratsang, na orim bor!

* * *

Mori bad mandin qocharkim, koni nashtar manda bor,
Battarini xalqdurman, nafsi kofar manda bor.

Har qachon darvozayi margdin omon o'tsam vale,
Yo'l xatardur, qo'rqaman, yuz ming balolar manda bor.

Bas, maning nafsım xudolik da'vi qildi har zamon,
Yo'lda qolg'on barhamanman, tashti axgar manda bor.

Chun azaldin, do'stlar, ishqida kuygan bandaman,
Motamim boshimda ko'pdur, dog'i dilbar manda bor.

Otashimni toza qilmanglar, qo'yinglar, yig'layin,
O'rtanib kuygan bu Mashrab dog'i abtar manda bor.

* * *

Chiqsam ko'chag'a, shohsuvorim keladur,
Gul g'unchasidek lola uzorim keladur.

Har yong'a boqib, kifrik o'qin xalqg'a otibon,
O'tlarni yoqib jonimg'a, nigorim keladur.

Gulgun labidin ishq mayin elga sunibon,
O'z mastlig'idin ko'zi xumorim keladur.

Jonimg'a tegib har soridin rashk qilichi,
Mujgon o'qini har yon otorim keladur,

Kelmay necha kun qayda qaror etti ekankim,
Ko'nglumdin olib sabr-qarorim keladur.

O'lmaymu bu dard birlaki, ey yor-u yoronlar,
Har lahzada ming jonim olorim keladur.

Kunduz yo kecha – hech mahal kelmagan erdi,
Bul turfa ko'rung: laylu nahorim keladur.

Gul bargi kabi g'am bilan sarg'aydi bu Mashrab,
Ne g'am manga emdi kim, u(l) g'amxorim keladur.

* * *

Dilbar yuzini ko'rgali devona kelibdur,
Yuz noz-u karashma bila jonona kelibdur.

Yuz jonim agar bo'lsa, tasadduq anga aylay,
Raftori bilan ko'zlari mastona kelibdur.

Devonayi sho'rida, bu joningni fido qil,
Kokillarikim belina chulg'ona kelibdur.

Zarroti jahon ichra kuyub, tashnalab erdim,
Jonona bo'lub sohibi paymona kelibdur.

Joningni fido aylagil, ey xastayi Mashrab,
Lablari shakar, tishlari durdona kelibdur.

* * *

Ishqingda mani vola-yu hayron yaratibdur,
Tarsobachani g'orati iymon yaratibdur.

Bul dasht-u biyobonda o'larman, netay oxir,
Xoliq mani tashna, sani ummon yaratibdur.

Jonimni olur bo'lsang, ol, ey dilbari ra'no,
Biz g'amzadalarni sanga qurbon yaratibdur.

Taqdiri qalam boshima yetti, netayin, oh,
Hajring g'amida besar-u somon yaratibdur.

Arzimni sanga aytayin, ey shohi jahonim,
Bizlarni gadokim, sani sulton yaratibdur.

Sahroyi g'am ichra mani hayron-u, xarob-u
Lab tashna-vu, dilxasta-vu sarson yaratibdur.

Chun ko'zlarini jodu demak ayni xatodur,
Tangri ani o'z maylicha maston yaratibdur.

Mastona sifat ishva bilan noz-u karashma,
Parvona sifat sham'ig'a so'zon yaratibdur.

Devona-vu Majnun na qilur, yo'qdur iloji,
Az ro'zi azal bag'rini biryon yaratibdur.

Devonayi Mashrab na demish ersa, yoronlar,
Ayb aylamangizlar, ani nodon yaratibdur.

* * *

Hu sadosi dam-badam zoti huvaydodin kelur,
Anglasangiz bul sadoni, sho'ri g'avg'odin kelur.

Oy yuzung **Tohovu Sin** – «**allamal-Qur'on**»⁹⁶ emish,
A'uzu billoh ma'nisi «**Inna fatohno**»⁹⁷ din kelur.

Bandayi farmoni haqsan, aytganini qil qabul.
Ushbu kun yavmun-nushur – «**Nahnu qasamno**»⁹⁸ din kelur.

Har nakim yaxshi-yomon kelsa, biling, ey odamiy,
«**Annamo amvolakum**»⁹⁹ – so'yi huvaydodin kelur.

⁹⁶ «allamal-Qur'on» – Rahmon surasi, 1–2-oyatlardan, ma'nosi: Behad mehribon (Alloh o'z Rasuliga) «Qur'on»ni o'rgatdi.

⁹⁷ «Inno fatahno» – Fath surasi 1-oyati ifodasi.

⁹⁸ «Nahnu qasamno» – «Biz taqsim qildik»; Zuxruf surasi, 32-oyat ifodasi.

⁹⁹ Anfol surasi, 28-oyatidan; ma'nosi: «**Bilinglarki, albatta, mollaringiz va farzandaringiz** (sizlarga ham omonat, ham sizlarni gunohga tortishi jihatidan) **bir fitnadir** (imtihondir)...».

Sanki Mashrab, zotini, so'rab netarsan otini,
San tilarsan zotini, ismi musammodin kelur.

* * *

Ko'ngulni g'ayridin uzgil, saodat oshnodandur,
Hamisha ravnaqi iymon duoyi avliyodandur.

Agar sud-u ziyon ko'rsang, bu yo'lda g'ayrdin ko'rma,
Yamon-u yaxshini bilgil, hamasi ul Xudodandur.

Xudoni izlagan maqsudga hargiz yetmayin qolmas,
Muridning yo'lda qolmog'i u shayxi xudnamodandur.

Kelibman ostoniga maning dodimga yetgay deb,
Gado davlatga yetsa, iltifoti podshodandur.

Kamon to qaddini xam qilmadi, yetkurmadi tiyrni,
Jahannamning xalosi nolayi qaddi dutodandur.

Jahon sarkashlariga san muqallid bo'lma, ey darvish,
Shahidlarga shahodat toji xoki Karbalodandur.

Bu yo'lda jon fido qilmoqni mushtoqi bo'lub keldim,
Azozil gardaniga tavqi la'nat ham havodandur.

Xudoning berganidin – to tiriksan – xayr-u ehson qil,
Hamaning to‘shasi Mahsharda xayri beriyodandur.

Ochilmay ketti ko‘nglum deb bu yo‘lda uzma ummiding,
Dilingning go‘shini kar aylagan kori xatodandur.

Sani Iysonafaslar suhbatidin benasib etgan –
Hama naxli takabbur birla qilg‘on ul duodandur.

Ilohiy, nomayi Mashrabni o‘ng qo‘ldin ato qilg‘il,
Kelibman mulki uqboga, shifoat Mustafodandur.

* * *

Jahonda hosili dunyo bilan uqbo malomatdur,
Ko‘ngulning mulkig‘a sarchashmayi a‘lo malomatdur.

O‘shandog‘ Mustafo ham bemaalomat bo‘lmadi hargiz,
Bizingdek osiy ummatga o‘shal daryo malomatdur,

Malomatdin yetushti Ahmadi Muxtor Me‘rojga,
Ko‘ngulning qiblasig‘a nuri Baytulloh malomatdur.

Biling, xalqi jahon mardud desun aylab ihonatni,
Vale mo‘minga toat xolisan-lilloh malomatdur.

Jahon aybingni qilsun, bir Xudo bandam desun, Mashrab,
Ko'ngulning mavjiga ul Jannat ul-ma'vo malomatdur.

* * *

To xil'ati zohir kiyibon zebi tanimdur,
Rasvo bo'lubon ko'yi malomat vatanimdur.

Yovuq erur andishayi xurshidi jamoling,
Jon gulshanug'a lola-vu, sarv-u sumanimdur.

Xanjar mijalar ko'yig'a to tushdi guzorim,
Sar to ba qadam zaxmi jafu pirahanimdur.

Bog'i Eram-u sahni gulistoni kerakmas,
Ko'ksunda maning dog'i muhabbat chamanimdur.

Shamshiri jafu ayladi bismil bu boshimni,
Mashrab, sharari ko'yi malomat vatanimdur.

* * *

Eshitti go'shi dil – Allohu akbardin bu talqindur,
Ko'ngul oyina bo'ldi mahzunlikdin – ganji zarrindur.

Jigarbandim, qo'lingdin kelsa, bir ko'ngulni og'ritma,
Bu ma'nodanki, Baytulloh – derlar qalbi – mo'mindur.

Ochilgan gulshan erdim, bog'i umrumga xazon keldi,
Ki, har sarsabzani obodi chun motamg'a tobindur.

Rafiqing g'am bo'lib tursa, ki rohat ne murod, ey mard?
Jahonni ro'zgori gohi talx-u, gohi shirindur.

Muhammad – g'amga hamdam, ummati – ishratni mashg'uli,
Nechuk daftar ochay xalqi zamona, susti dindindur.

Riyozat oftobiga pishurdim mevayi dilni,
Haqiqat yo'lida Mashrabga yetgan – ko'hi tamkindur.

* * *

Har kishini dardi bo'lsa, diydasidin nam kelur,
Kimki munda shodlig' istar, orqasidin g'am kelur.

Siyнайi daftarni ochsam, yetti Do'zax ochilur,
Nolishimdin qo'rqaman, majlisga nomahram kelur.

Odamiyning asli birdur, bir-biridin farqi bor,
Necha qarn o'tg'onidin dunyog'a bir odam kelur.

Yig'lamoq oson emas, ey san, jigarbandim, eshit,
Mulki dil sadpora bo'lg'ach, diydasidin nam kelur.

Mullalar ilmig'a mag'rur, omilar isyong'a g'arq,
Kas na bilsun, Ro'zi mahshar kimni toshi kam kelur?

Gar boshing Arshga yetushsa, san o'zungdin ketmag'il,
Har daraxtni mevasi ko'p bo'lsa, boshi xam kelur.

* * *

Nag'mayi arg'uvon chalib, dilbari xushnavo kelur,
Lazzati ishqini topib, zikri ila sano kelur.

Asli muhabbat istasang, kulli sivoni tashlag'il,
Faqr libosini kiyib, darbadari gado kelur.

Ushbu judolig' dardini man kimga aytay, do'stlarim,
Yig'lamasam bu holima, dardima kim davo kelur?

Ohima Mahsharing bilan ham yetti Do'zaxing kuyar,
Andin o'tib, bu holima Arshi uza sado kelur.

Bandayi pur gunoh o'zung, turg'il, saharda yig'lag'il,
Ko'z yoshingni hurmatidin dardinga chun davo kelur.

Mashrabi Mahdiy Adhamiy xushladi faqr ahlini,
Bandayi Siddiqi Umam basidqi dil safo kelur.

Ulug' daryoyi rahmatga guhar tomsa, xazoyindur,
Saning Zoting deganlar otashi do'zaxdin emindur.

Ijobat vaqti bul ermishki: «**Subhonallaziy asro**»,¹⁰⁰
Dilingrüng nuri ma'muri «**Valozzoliyn**», «Omin»dur.

Kishi «Omin» desa, Haqdin nido kelgay mo'minga,
«**Laqod joa amruno**» nuri «**Valozzoliyn**», «Omin»dur.

Zamin-u osmon «Omin» bilan qoyim emish doyim,
Maqomi «**Qoba qavsayni**»¹⁰¹ «**Valozzoliyn**», «Omin»dur.

Kishi «Omin» desa, Haq anga aytur kunda ming labbayk,
«**Vasallamta**» «**innal ma'vow**» «**Valozzoliyn**», «Omin»dur.

Xudo do'zaxga kuydurmas vale «Omin» deganlarni,
Dilingga «**Rabbiyal-a'lo**», «**Valozzoliyn**», «Omin»dur.

Eranlar toptilar «Omin» bilan rohi haqiqatni,
Yana «**fih va mo fih**», «**Valozzoliyn**», «Omin»dur.

Muso «Omin» demay nuri tajalliy ko'rmadi Haqdin,
Yana «**Omantu billohi**», «**Valozzoliyn**», «Omin»dur.

¹⁰⁰ Isro surasi, 1-oyatiga ishora.

¹⁰¹ Najm surasi, 9-10-oyatlarga ishora.

Kel, ey Mashrab, duo qilgil tamomiy mubtalolarga,
Ko'ngulga ayni chun miftoh – «Valozzoliyn», «Omin»dur.

* * *

Ki holo barqi sarmastman, manga do'zaxni tanho ber!
Mudom hushyor emas, mastman, manga do'zaxni tanho ber!

Qilay savdoyi boma'ni, haqiqat yo'lida ya'ni,
Bo'lay adlingga man qoni', manga do'zaxni tanho ber!

Qulubi orifi billoh, valekin zoti «Bismilloh»,
Topay ruhi Xallilulloh, manga do'zaxni tanho ber!

Qilay sho'rish bu Mahsharga, ochay daftar Payg'ambarga,
Deyay arzimni Akbarga, manga do'zaxni tanho ber!

Qilay har dam tilovatni, ochay dildan jarohatni,
Ko'targil ko'hi g'aflatni, manga do'zaxni tanho ber!

Ki ma'lum yo'qtur abyotim, bilolmam, qaysidur zotim,
Jahonni tutti zarrotim, manga do'zaxni tanho ber!

Saraxbori muhabbatman, kamoli nuri rahmatman,
Na parvoyi Qiyomatman, manga do'zaxni tanho ber!

Haqiqat mehmoniman, jahonning nuktadoniman,
Falakdin shikva koniman, manga do'zaxni tanho ber!

Tutay domoni mehnatni, ato qilg'il bu himmatni,
Uray ko'si muhabbatni, manga do'zaxni tanho ber!

Nido keldiki, ey Mashrab, sani man jannatiy qildim,
Bu yo'lda aylagil taslim, manga do'zaxni tanho ber!

* * *

Ko'ngul zangorini sof aylagan piri mukammildur,
Alarning domanini gardidin ming ganj hosildur.

Qilurlar ajdahoyi nafsni tasxir orif xalq,
Jahonning obro'yi – ma'rifat etsang, nechuk tildur.

Agar komil bo'lay desang, dilingdin da'vini gum qil,
Bu davlatni topar har kimki, munda ruhi qobildur.

Faromush etmag'il o'lmoqni, iymondin umiding bor,
Iymon etgan kishiga Jannatul-firdavsi manzildur.

Qilib bo'lmas bu yo'lda xonavayronlarning aybini,
Kishi mahbubi din bo'lsa, anga har ro'z ming yildur.

Analhaq sirrini har bexabarga aytmagin zinhor,
Xudoning roziga mahram emasdur, kimki tangdildur.

Kelibman intizori xoki poying bo'lg'ali Mashrab –
Ki, sansiz manga dunyo ishrati chun zahri qotildur.

* * *

Ul agar bir lutf qilsa, talxni shirin qilur,
To'ksa rahmatni Xudo, kofirni ham mo'min qilur.

Qobili ma'niy kerak, bag'ri bu yo'lga hamnishin,
Necha bir talqin bu yo'lda, boz yana tamkin qilur.

Mori afyundin batardur norasoning suhbatl,
Kimki noqobil bilan yursa, dilin chirkin qilur.

Tanda joning borida san domani komilni tut,
Zikri Haqni neklar ko'nglungga xo'p talqin qilur.

Oftobi vaqt o'tti, ruhi Shamsuddinga bor,
Bir nafasda necha sandekni Bahovuddin qilur.

Ma'rifatning tolibi bir lahza beg'am yo'qturur,
Bora-bora kohili oxir sani bedin qilur.

Jomayi dastor birlan so'filik qilmoq mahol,
Bul lahadning gardi yuz ming bandani g'amgin qilur.

Oftobing o'tmayin, Mashrab, qo'pub fikringni qil,
Nek xalqlarning duosi dilni sohibdin qilur.

* * *

Malaksan yo bashar, yo hur-u g'ilmonsan, bilib bo'lmas,
Bu lutf-u, bul nazokat birla sandin ayrilib bo'lmas.

Ajab berahm dilbarsan, ajab sho'xi sitamgarsan,
Charog'i husni ro'yingdin ko'ngulni xam qilib bo'lmas.

Yuzungni oftobini ko'rub hayron bo'lub qoldim,
Falakka qo'l uzotib, shamsi anvarni olib bo'lmas.

Yuzung misli qizil guldur, ko'ngul chun bulbuli shaydo,
Bu gulning ishqidin bulbul chamandin ayrilib bo'lmas.

Kel, ey Mashrab, agar oshiq bo'libsan, bo'lmag'il g'ofil,
Bu g'aflat uyqusidin, ey yoronlar, uyg'onib bo'lmas.

* * *

Ishq mazhabig'a taqvi-yu toat chidayolmas,
Tasbih-u sano, zuhd-u ibodat chidayolmas.

Kim ko'rsa o'shal dilbari ra'noni bayakbor,
Betoqat o'lub, aysh-u farog'at chidayolmas.

Faryod-u fig'onlar qiladurman kecha-kunduz,
Hayratda qolib qad ila qomat chidayolmas.

Adham sifat ul kirsu kishi faqr yo'liga,
Osoyish ila xayr-u saxovat chidayolmas.

Arbobi muhabbatga yetib bo'yi sanamdin,
Aqli ketbon, sabr-u qanoat chidayolmas.

Ey zohid, agar ko'rsang o'shal mohliqoni,
Zuhd-u, vara-u, kashf-u karomat chidayolmas.

Devona qilur ishqni sanam, vasli chu majnun,
Nomus-u hayo, ayb-u qabohat chidayolmas.

Kim jomi muhabbat mayidin jur'ayi ichsa,
Shohona hasham, izzat-u hurmat chidayolmas.

Bul ishq elining har dam etar valvalasig'a,
Beshubha biling, dasti irodlat chidayolmas.

Mashrab, kelibon ko'ngul ila raqsi samo qil,
Ishq mazhabiga obi tahorat chidayolmas.

Dardim o'tig'a yor-u birodar chidayolmas,
Dard ahli yonar, hazrati dovar chidayolmas.

Dardimdin agar zarra asar qilsa falakka,
O'tlar chaqilur, charxi mudavvar chidayolmas.

Ishq gavharini fosh agar qilsam o'shanda,
Dallo'l fig'on aylar-u mushtar chidayolmas.

Bul sirri dilim zohir agar bo'lsa falakka,
Ul moh kuyar-u shamsi munavvar chidayolmas.

Ul ro'zki amal nomasini bersa qo'lumga,
Ochib o'qusam, majma'i Mahshar chidayolmas.

Dardimni agar solsa tarozuyi amalga,
Oni ko'rubon mo'min-u kofir chidayolmas.

Voiz bo'libon va'z desam masjid eliga,
Va'zim eshitib, masjid-u minbar chidayolmas.

Ash'ori laziz birlan javob aytti bu Mashrab,
Oni o'qubon, ko'rsa, Muzaffar chidayolmas.

* * *

Chun qo'lum birlan ayoqim bog'lamoq hojat emas,
Man o'lumga rozidurman, turgali toqat emas.

Muncha shiddat birla boshim kesgali zo'r aylama,
Baski, odam qoni to'kmak sanga ham toat emas.

Umr chun barqi havodis, g'ofil odam bilmadi,
Oy-u kun oromiga bir lahzaye fursat emas.

Lashkari xunrez bo'lsa, sabr-u orom qayda bor?!
Majnuni devonalardin shohg'a rohat emas!

Chun muborak bo'lsun, ey Mashrab, qizil qoning saning,
Xo'b ish bo'ldi sanga, jon berganing ofat emas.

* * *

Naylayin, dildordin begona bo'ldum oqibat,
Yuz g'am-u hasrat bilan hamxona bo'ldum oqibat.

Bul judolig' hasratidin toqat etmay bir zamon,
Hajr jomidin ichib, mastona bo'ldum oqibat.

Necha yil ko'yida yurdum, yetmadim vasliga hech,
Hajr xamridin ichib, devona bo'ldum oqibat.

Yorning vaslig'a yetgaymanmu deb shom-u sahar,
Hajr o'tida o'rtanib, parvona bo'ldum oqibat.

Haddin oshdi bul maning rasvolig'im olam aro,
Xalqi olam ichra ko'p afsona bo'ldum oqibat.

Xonayi ayshi nashotimni hama barbod urub,
Chug'zdek dar kunji har vayrona bo'ldum oqibat.

Xonaqovu Ka'badin, Mashrab, muroda yetmadim,
May ichibon, sokini butxona bo'ldum oqibat.

Qildi bul charxi falak rasvoyi davron oqibat,
Boru yo'qum bo'ldi oxir yerga yakson oqibat.

G'ussa-vu g'amdin qutulmaydur g'arib boshim maning,
Kimni hamdardim dedim, qildi parishon oqibat.

Oxiri bilmam qayerga eltadur bul motamim,
G'amdin o'zga bo'lmadi dardimga darmon oqibat.

Sarv qomatlarni qaddin charxi gardun qildi xam,
Sherlarning korini marg etti oson oqibat.

O'rtanurman otashi hijronida misli sipand,
Manga kelganda qurub qoldi guliston oqibat.

Tarki suhbat ayladim hamrohi noqobil bilan,
Rohi obodini tuttum, bo'ldi vayron oqibat.

Bo'lmagin past, himmatingni tut baland chun mo'ri lang,
O'zligingdin beri kel, bo'lg'in Sulaymon oqibat.

Vaqt oxir bo'ldi deb bisyor chu Ya'qub yig'lagil,
Yo'qlagay shoyad sani Yusufi Kan'on oqibat.

Bemadore bo'lmag'ay hargiz ravishi bul jahon,
Hodiye bo'lg'ay muyassar – rohi inson oqibat.

Mehri ketmaydur dilimdin, chiqsa ham jonim maning,
Orzusidir manga ham din-u iymon oqibat.

Kimga dard ayayki, munda mehribonim bo'lmasa,
O'rtadi jonimni kori bopushaymon oqibat.

Xona-xona hasratim mulki dilimda jo'sh urar,
Qilmadim Arsh ustida bir lahza javlon oqibat.

Jon chiqar vaqtiga yetti, ham uzuldi tori umr,
Bir so'rab kelsa na bo'lg'ay, nomusulmon oqibat?

Vaslig'a yetmakka oshiqning iloji yo'q ekan,
Dard bo'ldi oxiri Mashrabga darmon oqibat.

* * *

Onadin bo'ldum, jahonda bo'lmadim shod oqibat,
Yig'ganim bo'ldi fano mulkida barbod oqibat.

Dona deb domi muhabbat tushti boshimga maning,
Domi mehnatni qurub yo'ling'a sayyod, oqibat.

To'ldi paymonam maning, ko'yingda jon bermak ishim,
Tig'i hasratni qo'yub halqumg'a jallod oqibat.

Ustuxonim suda bo'lg'uncha saning darding bilan,
Shohsan, arzinga yet, qilsam kerak dod oqibat.

So'filik oson emasdur, har kishi rost anglasa,
Qo'ydi yo'ldin xalqni noloyiq irshod oqibat.

Qolmadi Jamshidu Skandar, qani Afrosiyob?
Topmadi dasti ajaldin xonaobod oqibat.

Mashrabo, nuqson o'zungda, shoh hidoyatli, vale,
Nafs ham mardudu ham Fir'avnu Shaddod oqibat.

Tarozuyi amalni qo'lga ol, so'ngra barobar tut,
Xatarlik yo'ldasan to, justujo' qil, yaxshi rahbar tut.

Iymonning sham'ini ravshangaridur hamdami qobil,
Qo'lingdin kelsa, doim yaxshi xalqlarni birodar tut.

Maqomi qurbat uyig'a agar kirsang – huzur topsang,
O'zung zahroba yutgil, xalqning komig'a shakkar tut.

Bag'ir qoni, ko'zung yoshi, qadi xam birlan oh tortgil,
Shafo'at vaqti bo'ldi, anda domoni Payg'ambar tut.

Boshing gardunga yetsa, bo'lmagil zinhor xursande,
O'zungni har xas-u xoshokdin, ey banda, kamtar tut.

Balo ko'rgan kishilar majlisini orzu qilgil,
Ki har shum lodani ko'rsang, o'zungni munda behtar tut.

Taraddud aylagil, zangi diling shoyadki sof o'lg'ay,
Hidoyat ko'chasining rindi bo'l, domoni Mahshar tut.

Ulug'man deb takabbur pesha qilma mushtiparlarga,
Sarafrozi topay desang, davomat diydani tar tut.

Havas bozorini dur aylagil zinhor boshingdin,
Qo'lungni ikki dunyodin uzub, dilni qalandar tut.

Bahoyimdek yemak-ichmakni sargardonni ko'p bo'lma,
Kafan bichgil o'zungga, dilda o'lmog'ni muqarrar tut.

Adam sahosidin dunyoga kelding, banda bo'lsam deb,
Kamar bog'lab belingga, zikri tasbihi eranlar tut.

Bu zindon xonadin o'tgung, ko'rundi Jannat ul-a'lo,
Baland et himmatingni, munda kelding, misli Haydar tut.

O'zini bilmagan bedardlarga ochmagil daftar,
Xalildek o'tni gulzor aylagil, xo'yi samandar tut.

Bu yerda yori bersa, lutfi Haqdin garchi iqboling,
Adolat mulkining sarrishtasini misli Umar tut.

Bu foniy dunyadin, Mashrab, yetishsang boqi uqbog'a,
Sirotal-mustaqimdin o'tting, so'ngra rohi digar tut.

* * *

Namangandin ketar bo'lsam, mani yo'qlar kishim bormu?
G'ariblik shahrida o'lsam, mani yo'qlar kishim bormu?

Qani qavm-u qarindoshim, bu yo'lda bo'lsa yo'ldoshim,
Ko'zimdin oqizib yoshim, mani yo'qlar kishim bormu?

Muhabbat sharbatin ichtim, qazondek qaynabon toshtim,
Bu foniy dunyodan kechtim, mani yo'qlar kishim bormu?

Tushubdur boshima savdo, ramuzi ishqidin g'avg'o,
O'ziga ayladi shaydo, mani yo'qlar kishim bormu?

Turarga toqatim yo'qtur, yurarga holatim yo'qtur,
Yurakda ishq o'ti cho'qtur, mani yo'qlar kishim bormu?

Qarorim yo'q turay desam, Namanganda yuray desam,
Jahonni sayr etib kezsam, mani yo'qlar kishim bormu?

Bu miskin zor Mashrabning kishi holini bilmaydur,
Bu yerdin bosh olib ketsam, mani yo'qlar kishim bormu?

* * *

Agar har bandaga Xalloqi olam rahnamo bo'lmish,
Shafolatgar Mahsharda Muhammad Mustafo bo'lmish.

Sharobi antahuro – chashmayi Kavsar nasib etgay,
Kishikim do'stdori chor yori bosafo bo'lmish.

Bo'lub diydor jo'yon oshiqi sodiqlaring, ammo,
Chekib dard-u balolar, tolibi dard-u balo bo'lmish.

Yoshim-u ro'yi zardimni ko'rub holimg'a rahm ayla,
Muhabbat o'tig'a kuyub yurak-bag'rim ado bo'lmish.

Qarong'u kechalarda, Mashrabo, yig'lab duo qilg'il –
Ki, Rahmonir-Rahiyim otlig' gunohlarg'a davo bo'lmish.

* * *

Lomakonning shahrida oshiqni shaydo qildi ishq,
Anbiyovu avliyolarni huvaydo qildi ishq.

Mustafoning nuridin yozildi «**Shams**»u «**Vaz-zuho**»,
Nuriga sajda qilib, ma'noni paydo qildi ishq.

Jilvasini ko'rsatib zohirda elga rang-barang,
Oru nomusdin kechib, olamg'a g'avg'o qildi ishq.

San eshit ul dam Zulayho necha yil chektu alam,
Yoshini o'n to'rt qilib, ko'r ko'zni bino qildi ishq.

Yoshi yetmishga yetib sotturdi o'zni Boyazid,
Ma'rifat bozorida, ko'rgil, na savdo qildi ishq.

Shayx Shibliy, shayx Attor, ul «Anal-haq» suhbatin –
Qurdi, ichdi bodani, Mansurni dordo qildi ishq.

«Kufr aytti!» deb Nasimiy terisini so'ydilar,
Go'sht-u po'stin so'zlatib olamga go'yo qildi ishq.

Shayx San'ondin bo'lub to'rt yuz murid sohibkamol,
Ko'rdi tarsozodani, xukbonu tarso qildi ishq.

Bildi-yu eshitti Mashrabning qarori yo'q ekan,
Zohirin go'yo qilib, botinni bino qildi ishq.

* * *

Asli bilsang, hujrayi dilga shariatdur chirog',
Bechirog' hargiz qadam qo'ymas bu yo'lda aqli sog'.

Dil ko'targin – mardsan, gardi taalluqdin bu kun,
Toki kesmay shoxidin, hargiz samar bermas bu bog'.

Gardaningdin langari shayton hanuz tushguncha yo‘q,
Ey xari lang, cholushungni chust qo‘y, yur ilgarog‘.

Umrum o‘tti, vo darig‘o, maqsud hosil qilmadim,
Yo‘l xatar keldi, bu yo‘lda oh uray, manzil yirog‘.

Zindalikda qadri umrungni bilib, toatda bo‘l,
Bas, mabodo qo‘rqaman qo‘ldan tushib singay tavog‘.

Haq taolo doimo mandin rizo bo‘lsun desang,
Osmonga yetsa boshing, bo‘lma hargiz baddimog‘.

Har suxandin daftar ochma bexabarning oldida,
Ma‘rifatdin bexabar – har yerda bo‘lsa karqulog‘.

Bo‘lma nodonlarga hamdam, Mashrabo, qadring ketar,
Majlisi nodonlardin dur bo‘lmog‘ yaxshirog‘.

Nafsi sarkash muddaosidin Xudo bersun panoh,
Bul zamona muttakosidin Xudo bersun panoh.

Xirqayi bechora kiymoqlikmu rotu bandalik?
So‘fining dalqi riyosidin Xudo bersun panoh.

Jomayi malla kiyib, qilg'on ishi hiyla-vu makr,
Shayxi noqis xonaqosindin Xudo bersun panoh.

O'zlari komilsifat, har luqmasi haqqi sag'ir,
Yurtu ul «sohibduo»sidin Xudo bersun panoh.

Lof urar «Abdoli vaqtman!» deb, so'zida ma'ni yo'q,
Bul zamona rahnamosidin Xudo bersun panoh.

Mard lashkar yo'sinida qo'liga tasbih olib,
Shayxning rangin asosidin Xudo bersun panoh.

Muttaqiylik da'vi aylab, o'zlarini pir tutub,
Oxiri vaqt porsosidin Xudo bersun panoh.

Bul qalandar jandasining torida zunnori yo'q,
Boshiga kiygan kulosidin Xudo bersun panoh.

Mashrabi sho'ridaning qilgan duosin qil qabul,
Ul saharxezning duosidin Xudo bersun panoh.

MURABBA'

Hamdu sanolar aytay Xudoga,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?
Yetgaymu dodim nozuk adoga,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?

Shum toleyimdin ko'rdum jafoni,
Zolim raqiblar ko'rdi vafoni,
Holim so'r emdi, bergil davoni,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?

Bulbuldayinkim faryod etarman,
Ishq daftarini bunyod etarman,
Ko'nglumni bir dam man shod etarman,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?

Qachon visoling bo'lg'ay muyassar,
Ishqingda kezdin ham bahru ham barr,
Dardu alamga to'ldi ko'ngullar,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?

G'am bahri qildi mavjini bunyod.
Ishqingda qildim ming ohu faryod,
O'tti nigorim chun sarvi ozod,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?

Hajr ahli keldi, tutti yoqamdin,
Bag'rim tilindi paykonu g'amdin,
Faryod etarman ushbu alamdin,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?

Sham'i firoqing ko'ksimda yondi,
Ko'z yoshim oqib bag'ringa tom-di,
G'aflatda qolgan Mashrab uyondi,
Yorga yetar kun bormu, yoronlar?

MUXAMMASLAR

* * *

Jasad begonadur ul damki, nogoh sardin ayrilsa,
Sadafning qadri kam, ko'ksida gavhardin ayrilsa,
Chunon labtashnadur olam-ki, bahru barrdin ayrilsa,
Xarobi zud topar har mulkkim, sarvardin ayrilsa,
Bo'lur Mahsharda sharmanda agar rahbardin ayrilsa.

Ko'zung oldida yurgan nuktadonlar ketti, qon yig'la,
O'zungdek sherdil bexonumonlar ketti, qon yig'la,
Suxanni bilguchi shirin zabonlar ketti, qon yig'la,
Azizlar, mardlar, qadrdonlar ketti, qon yig'la,
Qaerga yo'l topar ummat-ki, Payg'ambardin ayrilsa.

Durust ixlos qilgin, chun Bihishtni bermagil qo'ldin,
O'shal domoni sohib tarbiyatni bermagil qo'ldin,
Bu yo'lda sham' bo'lg'il, anjumanni bermagil qo'ldin,
Mudom toatda bo'l, Rizvon – chamanni bermagil qo'ldin,
Yeturgay maslahatni, shoh agar lashkardin ayrilsa.

Bu yo'lda ofiyatlig' ul Odam birlan Havo ketti,
Ko'zumni to yumub ochtim, Xalili bosafu ketti,
O'shandog' ko'hi Turda roz eshitgan ul Muso ketti,
Yaqongni chok etib yig'la, o'shandog' Mustafu ketti,
Alamdin o'rtanur tifle, agar modardin ayrilsa.

Durust etgil, ko'zungning nuri ketmay, zindagoningni,
Davomat tavba qil, shayton olib ketmay iymoningni,
Kishidin bo'yi dard kelsa, fido qilmangmu joningni?!
Muhabbat yo'lida barbod qilg'il xonumoningni,
Yetolmas murg' makonig'a, chu bolu pardin ayrilsa.

Safar yo'lidadurman, manzilim ham hamdamim yo'qtur,
Jahonni sel agar olsa, maning hargiz g'amim yo'qtur,
Jarohatlik dilimga naf' qilg'an marhamim yo'qtur,
Dilimni kavlama, o'rtanmakimdin hech kamim yo'qtur,
Topar do'zaxda jo har banda, chun Akbardin ayrilsa.

Ketar vaqtida Mashrabning diliga ganji rahmat ber,
Iloho, yo'l yiturgan Osiy ummatlarga jannat ber,
Musulmon bandaga ko'fruk o'tarda xush saodat ber,
Diliga har zamon otashi garmi muhabbat ber,
Yetar mo'min Xudoga, nafsdek kofardın ayrılrsa.

* * *

Ibido Allohu Akbardin nishon kelturmisham,
Jumla mavjudota Haq nuri ayon, kelturmisham,
Xoliqi kavnu makonu lomakon kelturmisham,
Bandavu ro'yi zaminu osmon kelturmisham,
Odamu huru pariyo insu jon kelturmisham.

Ahmadi mursal erurkim – xotami payg'ambaron,
Ul Rasuli mursaliyn, toji sari payg'ambaron,
Xoki poyig'a qo'yar bosh jumlayi shohi jahon,
Ro'zi Mahsharda shafu'at qilg'ay ul nuri ayon,
Mag'firat qilg'ay, gunohi osiyon kelturmisham.

Hazrati Siddiqi Akbardur rafiqu yori g'or,
Yori duvvumdur Umar – islomni etti oshkor,
Jome'ul-Qur'on uchun Usmonki, jon qildi nisor,
Yori chorum – hazrati Sheri Xudo, duldulsuvor,
Chori yoroni Rasuli xonadon kelturmisham.

Ul Aliyi Murtazodin qoldi ikki gavhari,
Ko'p jafo qildi alarga ul jahannam saglari,
Barchaga bo'ldi shafu'atkor shahidlar sarvari,
Bul sababdin bo'ldi ummatlarga hamdam rahbari,
Daftari xuni shahidon – g'oziyon kelturmisham.

Hazrati Maxdumi A'zam – peshvoyi orifon,
Hazrati Dahbediy erdi nomi – Eshoni kalon,
Hazrati Xojam – Hidoyat qiblagohi oshiqon,
Tavf etib shomu saboh muxlisoni sodiqon,
Ro'zi panjshanba tavofi insu jon kelturmisham.

Ma'rifat tuxmini sochib, olama bir-bir bayon,
Ofarin qildi falak uzra tamomiy qudsiyon,
Ganji maxfiy erdi avval – sirru asrori nihon,
Chun tariqat yo'lig'a yo'l ko'rsatib, qildi ayon,
Hazrati Iysonafas g'aybul-lison kelturmisham.

Bo'lg'ay ul Eronu Turon – podshohi bahru bar,
Adlidin bulkim qurug'on shoxlar berdi samar,
Marhamat qilsa, bu yo'lda lutf etib bizga nazar,
Qoshg'ar mayli qilib, shohanshahim qilsa safar,
Mashrablingga qatra-qatra durfishon kelturmisham.

MUSADDAS

Boshimga doimo Haq rahmati sarshor uchun keldim,
Muhabbatdin olay deb – maxzanul-asror uchun keldim,
Raboti ko'hnaga man oshiqi diydor uchun keldim,
Jahon bir habbaega arzimas, man yor uchun keldim,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

O'shandog' arzi holimni dedim shohi takallunga,
Mani ruhumni ko'rdi, tushti sho'rish kulli mardumga,
Yuzumni ba'dazon surtmoqchiman xoki tazallunga,
Otam bohimmat erdi, sotti haft jannatni gandumga,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Najosatxonaga oluda qilmam asli poyimni,
Osib keldim bukun bo'ynumga man ko'hi gunohimni,
Ko'ray deb Rahmata-lilolamindek qiblagohimni,
Yo'lida barham urdum Jannat otlig' taxtgohimni,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Chaqirdi bandani, oldimga kel, deb Podshohi ishq,
Muhabbat koni erdim, tegdi boshumga kulohi ishq,
Qo'lumga tegdi oxir taxti baxti kimyoyi ishq,

Mani oldi bag'alga Ahmadi Muxtor – duoyi ishq,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Muyassar bo'ldi ummatga o'shal Ahmadni og'ushi,
Talotum qildi ul soat ulug' rahmatni darjo'shi,
Daraxti To'bivu Kavsar hama bo'ldi faromushi,
Bu yo'lda bo'yi Ahmad qildi oshiqlarni behushi,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Azaldin ruhi pokim tozadur, man olihimmatman,
Tamomi Arshu Kursi man uchundur, Ahli sunnatman,
Na xavfim yetti do'zaxdur, na mushtoqiki jannatman,
Shu davlat manga yetmasmu ki, man Ahmadga ummatman,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Ko'tardim boshim uzra langari ro'zi Qiyomatni,
Azaldan qo'lga olganman hamon zanjiri Quدراتni,
Umudim bordur – ustunga to'kkay nuri rahmatni,
Taloq qildim Muhammad soyasiga hasht jannatni,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

O'zumni qayda man solmoqchi erdim muncha savdoga?
Boshimni qo'ymas erdim hamchunon shiddatli g'avg'oga,
Qo'lumni urmas erdim hech vaqt zulmatli daryoga,
Makonim bor edi jannat ichinda taxti a'loga,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Yaqin hilgilki, Xatmul-Mursalinning zavqidin keldim.
Kiromi Rahmata-lilolaminning shavqidin keldim,
Maloiklar, so'rang, Ruhul-Aminning zavqidin keldim,
Bu kun mahbubi Rabbil-'olaminning shavqidin keldim,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Qo'lum domoniga mazbut, tanim joniga yetguncha,
Faromush aylamamdur poy go'ristoniga yetguncha,
Jigarxun bo'ldilar bir ummate iymonga yetguncha,
Qo'lum domonidin ko'toh emas, rizvonga yetguncha,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlariga bor uchun keldim.

Muborak domaniga ro'zi avval chang solganman,
Agarchi zohirim isyon daryosida qolganman,
Bu yo'lda tiyg'i Illalloh bilan bag'rimni cholganman,
Benb jannatni, gardi domanini sotib olganman,

Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlarga bor uchun keldim.

Umidim ko'p erur, ruhum hama qolabni yo'qlar deb,
Tamomi mujtahidlar tolibi mazhabni yo'qlar deb,
Karamli Podshohim oshiqi matlabni yo'qlar deb,
Shafo'at taxtiga chiqqan Shahi Mashrabni yo'qlar deb,
Sira kelmas edim, man Ahmadi Muxtor uchun keldim,
Nabiyning soyasi ummatlarga bor uchun keldim.

MUNDARIJA

G'AZALLAR

«Kori muflis sahl erurkim podshoning oldida...»	3
«Man nola qilay shornu sahar dod, eshigingda...»	3
«Jumlayi maqsudni san zoti Allohdin tila...»	4
«Tushti savdoyi muhabbat boshima...»	6
«Har kishining dardi bo'lsa, yig'lasun yor oldida...»	7
«Asli davlat din erur, mard badavlatman dema...»	8
«Banogoh uchradi dilbar kulub mastona-mastona...»	10
«Dil ani derlarki, hargiz mojarosi bo'lmasa...»	11
«Borurman ostoniga sahar ohista-ohista...»	11
«Sahro yuzi ko'karmas to yoz bo'lmaguncha...»	12
«Sanam yuzini ko'rsatur oshiqi mubtalosig'a...»	12
«Ko'nglumni berdim san bevafoq'a...»	13
«Ko'rsat jamoling mastonalarg'a...»	14
«Arzimni aytay bodi sabog'a...»	15
«To kiydi qizil o'zini zabo qilayin deb...»	17
«G'am biyobonida qoldim, yig'ladim ko'p yor deb...»	18
«Shuhrat aylabkim, alardek xudnamolarni ko'rung...» ...	19
«Jafu qilding bu jonimg'a, vafoni ko'rmadim hargiz...» .	20
«Barchalar yondi gunohdin, manki yonmasman hanuz...» .	22
«Kecha bazmingdin yiroq ishq ahli chandon yig'ladi...»	23
«Ming sho'ri fig'on birlan, hay-hay, ne balo keldi...»	24
«Oq yuzungda xol-u xat, ko'z ko'rmag'aydi koshki...» ...	25
«Kimga aytib yig'layin nozuk adoning dardini...»	26
«G'amza kofir, ishva jod-u jilva qolmoqim qani?...»	27
«Oshiq uldur, to diliga saqlasa asrorni...»	27
«Do'stlar, yaxshi demanglar odami berohni...»	28
«Qachon bo'lg'ayki, ko'rgayman o'shandog' mohi anqoni?...» .	29
«Bandaman dersan, uringda zikri Subhoning qani?...» ...	31
«Bul tani xokini-yu ruhi ravonni na qilay?...»	31

«Ko'ngul vujudini buzgan O'ziga nola qilay...»	32
«Da'viyi ishq etgali Majnuni benavo kerak...»	33
«Oxirat yo'li xatardur, himmati a'lo kerak...»	34
«Olamı ruhonilarga oshno bo'lmoq kerak...».....	34
«Xudovando, tilim og'ushtayi hamd-u sano qilg'il...»	35
«Zikriyodek «Hu» bilan ko'ngulni san me'mor qil...».....	36
«Ko'ngul dardini bir ko'ngli buzulg'an yordın so'rg'il...»	37
«Tashna keldim, sandin izlab gavhari obi zulol...».....	37
«Yer uzra ochilg'on yo'q dahr ichra saringdek gul...»	39
«Jamoling ko'rgali keldim, ayo, ey mehribon onam...»....	40
«Qiyomatdur agar, jonoki, man sandin judo bo'lsam...»	41
«Ki man ovvora hijron ilkidin faryodlar qilsam...»	42
«To Adam sahosidin baxti qaro kelturmisham...».....	43
«Qaysi kun bo'lg'oyki, man Makkada ma'vo aylasam...»	44
«Alifni dilga jo qilmoqni «Bismilloh»din o'rgandim...»	44
«Azaldin to abad, do'stdar, hamisha oh deb keldim...»....	48
«Ishqing o'tig'a kuyg'oli keldim...»	48
«Jonon, yuzungni ko'rg'oli keldim...»	49
«Avval Odam edim, hamsuhbatı Havvo bo'lub keldim...»	50
«Birodarlar, man ushbu kecha Majnundin nazar topdim...»	52
«Dunyo sang'a bir kelibon, g'amzada ketim...».....	53
«Ketti qaror-u, sabr-u hush, qolmadi tanda roqatim...»	54
«To olami zohirg'a kelib man guzar ettim ...»	55
«Netgum, sanamo, ishqing o'tida vatan ettim...»	56
«Dil dashtida g'am ohulang'a vatan ettim...».....	57
«Jumla xalq toatdadur, man, bas, xato qildim, Karim...».....	57
«Adam iqlimidin keldim, tarnoshovi jahon ko'rdum...»	58
«Shohi jahonim, ishqingda o'ldum...»	59
«Ko'rdum yuzungni devona bo'ldum...»	60
«Dunyonı pushupo urub, Adhami benavo o'zum...».....	62
«Masti jomi vahdatam, jono, sanga man zor o'zum...»	63

«Ishq vodisidin bir kecha man hay-halab o'ttum...»	64
«Saning vasling tilab dunyoga bir sohib azo keldim...» ..	65
«Firoqing o'tida, ey guluzor, yig'larman...»	66
«Dargohinga bir ojuzi afgor kelibman...»	67
«Tinmayin yurdum bu g'am dashida hayronlik bilan...» ...	68
«Bu olamda o'zumdek siynasi afgor topmasman...».....	69
«O'lduroyin dermusan yo kuyduroyin dermusan?...».....	70
«Ey maning nozik nihol oromi jonim, qaydasan?...»	71
«Ey gal badanim, gal yuzunga banda bo'loyin...»	71
«Yig'lasam, vaqti duo bo'lg'aymukin?...»	72
«Yorning ko'yida o'lg'an bormukin?...»	73
«Mandin salome ha so'yi jonon...»	74
«Ay (!) – alifdek qomatingdin ibtido qildim bukun...».....	75
«Xojalig' oson erur, mardi Xudo bo'lmoq qiyin...»	77
«Rahravonlar kettilar, man munda tanho boraman...» ...	77
«Xojatim bir noravo, man yig'lamay kim yig'lasun?...»	78
«Ey kasal, boshingni ur – yoningda Luqmon ketmasun...» ...	79
«Botini sho'ridalarni kimiyo qil, ey Xudo...»	80
«Ey falak, qilding mani ul mehrubonimdin judo...»	81
«Xush qoling, man emdi ketdim, ey yorlonlar, alvido!...»	81
«Ey sabo, mandin degil sarvi ravonimg'a duo...»	82
«Agar oshiqlig'im aytsam, kuyub jon-u jahon o'rtar...»...83	
«Shahd-u shakardin ortug'um, oromi jonim keldilar...».....84	
«Manning oh-u fig'onimg'a o'shal payki sabo yig'lar...» ...84	
«Sanu Layli-yu ra'nodek ajoyib dilrabo derlar...».....86	
«Na hojat hajji akbar, Koshg'ar uzra mazorim bor...» ...86	
«Mori bad mandin qocharkim, koni nashtar manda bor...» ..87	
«Chiqsam ko'chag'a, shohsuvorim keladur...»	88
«Dilbar yuzini ko'rgali devona kelibdur...».....89	
«Ishqingda mani vola-yu hayron yaratibdur...»	90
«Hu sadosi dam-badam zoti huvaydodin kelur...»	91

«Ko'ngulni g'ayridin uzgil, saodat oshnodandur...»	92
«Jahonda hosili dunyo bilan uqbo malomatdur...».....	93
«To xil'ati zohir kiyibon zebi tarimdur...»	94
«Eshitti go'shi dil – Allohu akbardin bu talqindur...»	94
«Har kishini dardi bo'lsa, diydasidin nam kelur...».....	95
«Nag'mayi arg'uvon chalib, dilbari xushnavo kelur...» ...	96
«Ulug' daryoyi rahmatga guhar tomsa, xazoyindur...».....	97
«Ki holo barqi sarmastman, manga do'zaxni tanho ber!..»	98
«Ko'ngul zangorini sof aylagan pin mukammildur...» ...	99
«Ul agar bir lutf qilsa, talxni shirin qilur...»	100
«Malaksan yo bashar, yo hur-u g'ilmonsan, bilib bo'lmas...»	101
«Ishq mazhabig'a taqvi-yu toat chidayolmas...»	101
«Dardim o'tig'a yor-u birodar chidayolmas...»	103
«Chun qo'lum birlan ayoqim bog'lamoq hojat emas...»	104
«Naylayin, dildordin begona bo'ldum oqibat...»	104
«Qildi bul charxi falak rasvoyi davron oqibat...»	105
«Onadin bo'ldum, jahonda bo'lmadim shod oqibat...»...	107
«Tarozuyi amalni qo'lga ol, so'ngra barobar tut...»	108
«Namangandin ketar bo'lsam, mani yo'qlar kishim bormu?..»	110
«Agar har bandaga Xalloqi olam rahnamo bo'lmish...»	111
«Lomakonning shahrida oshiqni shaydo qildi ishq...» ...	111
«Asli bilsang, hujrayi dilga shariatdur chirog'...»	112
«Nafsi sarkash muddaosidin Xudo bersun panoh...»	113

MURABBA'115

MUXAMMASLAR.....116

«Jasad begonadur ul damki, nogoh sardin ayrilsa...»
 116 |

«Ibtido Allohu Akbardin nishon kelturmisham...».....
 118 |

MUSADDAS.....120

10.800 c.

Adabiy-badiiy nashr

MASHRAB

Muharrir: Abdulla SHAROPOV

Badiiy muharrir: Bahriiddin BOZOROV

Texnik muharrir: Dilshod NAZAROV

Sahifalovchi: Rustam ISOQILOV

Musahhih: Shahzoda HAKIMOVA

Nashriyot litsenziyasi: AI №134, 27.04.2009

Terishga berildi: 02.12.2019-y.

Bosishga ruxsat etildi: 02.03.2020-y.

Ofset qog'oz. Qog'oz bichimi: 84x108

Ofset bosma. Hisob-nashriyot t.: 4,5. Shartli b.t.: 5,2.

Adadi: 4000 nusxa.

Buyurtma № 56

«AKADEMNASHR» nashriyotida tayyorlandi.

100156, Toshkent shahri Chilonzor tumani 20^A-mavze 42-uy.

Tel.: (+99871) 217-16-77

e-mail: info@akademnashr.uz

web: www.akademnashr.uz

«Javoxir nashr» MChJ bosmaxonasida chop etildi.

Toshkent shahri Mirzo Ulug'bek tumani Zivollilar ko'chasi 6-uy.

ISBN 978-9943-6359

9 789943 6359

